

metaphor

By ali duran

WORD COUNT

9702

TIME SUBMITTED

16-OCT-2017 09:12PM

PAPER ID

32262125



International

Journal of Human Sciences

ISSN:2458-9489

Volume 14 Issue 3 Year: 2017

1
2
3
4

| | |
|--|---|
| 1 Metaphorical Perceptions of School Administrators Concerning School and Ideal School¹ | Okul Yöneticilerinin Okul ve İdeal Okula İlişkin Metaforik Algıları |
| First Author² Second Author³ [Author names and footnotes will be written in layout copy. Garamond 14pt, bold, capitalized only first letters, same line if authors contributed equally, otherwise list them for each one line] | |
| Abstract Metaphors which mean explaining abstract concepts through known concrete objects are used in different fields of social sciences. Metaphors that can be considered as meaning transfer between two similar things are also used in educational activities, such as education planning, student motivation and creative thinking. From this perspective, they can be used to understand the school better. Within this context, the aim of this research is to determine the metaphors thought by school administrators of school and ideal school. Phenomenology research design was used in this study. Maximum diversity sampling method was used in order to determine the population of the study and the participants of the study are 37 school administrators from primary, secondary and high schools. To obtain data, a semi-structured interview form was prepared by the researchers and data was analyzed by means of | Özet Soyut kavramları bilinen somut kavramlar aracılığı ile ifade etmek anlamına gelen metaforlar, sosyal bilimlerin değişik alanlarında kullanılmaktadır. Aralarında benzerlik olan bir nesneden diğerine geçen anlam transferi olarak da tanımlanabilecek olan metaforların, eğitim ile ilgili planlama, öğrenci motivasyonu, yaratıcı düşünme gibi alanlarda kullanımına rastlamak mümkündür. Bu açıdan ele alındığında, okulun daha iyi anlaşılması amacıyla metaforlar kullanılabilir. Bu araştırmanın amacı, okul yöneticilerinin okul ve ideal okula dair düşüncelerini metaforlar aracılığı ile ortaya çıkarmaktır. Olgubilim araştırma deseni kullanılan bu araştırmanın katılımcıları, ilkokul, ortaokul ve lise okul türlerinden 37 okul yöneticisidir. Katılımcıların belirlenmesi amacıyla maksimum çeşitlilik örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Araştırmacılar tarafından hazırlanan yarı yapılandırılmış görüşme formu ile |

10

¹ Bu çalışma 20-23 Nisan, 2017 tarihleri arasında Antalya'da düzenlenen 26. Uluslararası Eğitim Bilimleri Kongresi'nde sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

² First author's Rank, University, Faculty, Department, email; **MUST BE WRITTEN**

³ Second author's Rank, University, Faculty, Department, email; **MUST BE WRITTEN**.

- **All the first page footnote text here must be in English**
- **All Authors must have a MASTER degree**
- **At least one author must have a Ph.D. degree**

content analysis method. According to the findings of the study, 'mother' is the most popular metaphor related to school among the school administrators, followed by 'human' and 'tree'. When it comes to ideal school, 'human', 'factory' and 'car' are the most common ones. When the findings are evaluated, it can be said that family is still regarded as the first educational context for humans. If so, the active participation of families to the educational processes are fundamental to a successful education. Thus, schools can be made more qualified places to provide education.

Keywords: Metaphors; school administrator; similarity; mother; abstract concepts.

[\(Extended English abstract is at the end of this document\)](#)

toplanan veriler, içerik analizi yöntemiyle kategorilere ayrılarak kodlanmıştır. Araştırma bulguları değerlendirildiğinde, okul ile ilgili olarak 'anne', metaforu en sık tekrarlanan metaforlar arasında yer aldığı tespit edilmiştir. Ayrıca, 'insan' ve 'ağaç' metaforları da sıklıkla tekrarlanan metaforlar arasındadır. İdeal okul açısından ele alındığında ise, 'insan', 'fabrika', 'araba' metaforları sıklıkla yinelenen metaforlar olarak değerlendirilmektedir. Araştırma bulguları değerlendirildiğinde, aile bireyler için ilk eğitim yeri olarak varlığını sürdürmektedir. O hâlde, ailelerin etken bir şekilde eğitim-öğretim sürecine katılmaları okulları daha nitelikli kurumlar hâline getireceği söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Metafor; okul yöneticisi; benzerli; anne; soyut kavramlar

5

6 Giriş

7 Bilinmeyen bir kavramın aralarında benzerlik bulunan başka bir kavram ile ifade etmek için
8 kullanılan (Kövecses, 2002) metafor, bir kavram hakkında düşünebilmek için zihinsel bir çerçeve
9 sunmaktadır (Lakoff ve Johnson, 2005; Saban, 2004; Semerci, 2007; Shuell, 1990). Metaforlar,
10 soyut kavramları somut olarak bilinen şeyler yardımıyla bilinir hâle getirmek (Saban, 2004)
11 şeklinde tanımlanmanın yanı sıra, aralarında algısal benzerlikler olan nesnelere anlam transferi
12 olarak da tanımlanmaktadır (Semerci, 2007). Aydın (2006), metafor kelimesinin İngilizce kökenli
13 bir kelime olduğunu ve Türkçe'de "benzetme, eğretileme, eski Türkçe'de, özellikle edebî eserlerde
14 "pecaz" ve Arapça'da da "istiâre" anlamlarında kullanıldığını ifade etmektedir. Diğer taraftan,
15 Türk Dil Kurumu (TDK, 2011) metaforu, "bir ilgi ya da benzetme sonucu gerçek anlamından başka
16 anlamda kullanılan söz; bir kelimeyi veya kavramı kabul edilenin dışında başka anlamlara gelecek biçimde
17 kullanma" olarak tanımlamaktadır. Yunancada ise metafor terim anlamıyla, "bir olgunun karşılığını
18 aktarmak ve transfer etmek" olarak tanımlanmaktadır (Dur, 2006). Pipen (2001) metafor
19 kullanımını yorumsal açıdan değerlendirmiş ve karmaşık yapıların açıklanması için yeni pencereler
20 açılmasının gerekli olduğunu vurgulayarak, metaforları koordinasyon ve düzenin somut ifadeleri
21 olarak kabul etmiştir. Guerrero ve Villamil (2002) metaforların yansıtma aracılığı ile soyut
22 kavramlar dışında karmaşık somut kavramların daha basit somut araçlarla aktarılması olduğunu
23 belirtmektedir. Temelinde benzetme mantığı yatan metafor kullanma konusunda, gerçek
24 durumlarda benzeyen ile benzetilen arasındaki benzeme düzeyi değişiklik gösterebilir. Benzerlik
25 bazen az bazen çok olsa da, asıl amaç iyi tanınan bir kavramdan faydalanarak yeni karşılaşılan
26 kavramın daha iyi anlaşılmasını sağlamaktır (Tamimi, 2005). Jensen (2006) sıklıkla epistemolojik
27 tanımlarına yer verilen metaforlara dair dilbilimsel değerlendirmeler de yapılmasının gerekliliğine
28 dikkat çekmiş ve farklı metafor türlerini ortaya atmıştır. Aktif, pasif, ölü ve temel metaforlar
29 olmak üzere gruplandırılan bu dilbilimsel kategoriler, metaforların kullanımına dair önemli ipuçları
30 sunmaktadır. Aktif metaforlar kategorisinde, benzetilen ile benzeyen arasında yüksek düzeyde
31 benzerlik bulunmakla beraber doğrudan bağlantı kurulabilmektedir. Pasif metaforda ise kişiler,
32 metafora göre kendi açılarından olumlu ya da olumsuz anlamlar çıkarabilmektedir. Ölü metafor
33 grubunda kavramlar öz anlamlarından direkt uzaklaşmakta ve deyimsel nitelik kazanmaktadır.

34 Temel metaforlarda üzerinde düşünülen kavramın en temel özellikleri tanımlanmaya
35 çalışılmaktadır. "Okul kaynağan kaşan gibidir" aktif metafor, "Maçın sonucu katliamdı" pasif metafor,
36 "Smava çalışmak at yarışı gibidir" ölü metafor ve "makine gibi okul" temel metafore örnek olarak
37 gösterilebilir (Jensen, 2006).

38 Metaforlar, kavramsal olarak söz sanatı olarak algılsa da, günümüzde insanın çevresini
39 anlama çabasında yararlandığı kavramlar olarak algılanmaktadır (Morgan, 1998). Metaforlar kişisel
40 açıdan değerlendirildiğinde, bir bireyin kendi penceresinden dünyayı algılama biçimleri olarak da
41 değerlendirilebilir (Arslan ve Bayrakçı, 2006; Girmen, 2007). Başka bir ifade ile, bir kişi metaforlar
42 yardımı ile bir kavramı kendi algıladığı şekliyle benzetmeler kullanarak ifade edebilir (Aydın, 2010).
43 Metaforlar yardımı ile, herhangi bir düşünce biçimini bir başkasıyla yer değiştirmek mümkündür ve
44 bu durumun bireylere soyut, yeni ve kuramsal bir kavramı daha iyi anlamaya yardımcı olduğu
45 söylenebilir (Yob, 2003). Kişiler metaforları, bilgi vermek istediği olguya dair net bilgiye sahip
46 olmadıkları ya da az bildikleri durumlarda da kullanabilirler. Örneğin, çevre olgusunu açıklamak
47 isteyen bir birey, "Çevre evimiz gibidir" metaforu ile ev örneğinden faydalanarak birden fazla karmaşık
48 sisteme bağlı olan çevre olgusunu insanların her anını geçirdikleri ve bizzat içinde yaşadıkları bir
49 kavram yardımı ile açıklayabilmektedir (Cerit, 2008). Bireylerin duygusal gelişimlerinde ve olayları
50 öngörme becerilerinin ön plana çıkarılmasında metaforların önemli rol oynayabileceği söylenebilir.

51 Sosyal bilimlerin kapsamına giren birçok alan gibi eğitim bilimlerinde de metaforlar
52 araştırma konularında yer almaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2016). Soyut kavramların ve olguların
53 somutlaştırılmasında metaforlardan yararlanmanın etkililiği eğitimciler tarafından da fark edilerek,
54 metaforların sahip olduğu bilinenden bilinmeyene, somuttan soyuta, yakından uzağa ilkelerine olan
55 yakınlığı eğitimcilerin metaforlara oldukça pozitif bakmalarının sebebi olmuştur. Özellikle küçük
56 yaşlardaki eğitimde soyut konuların anlatımında somut kavramların kullanılması gerekmektedir
57 (Sünbül, 2010). Metafor araştırmaları, araştırma konusuna dair katılımcıların algılarını tespit ederek
58 somutlaştırma bakımından önemlidir (Yalçın ve Erginer, 2012). Alpaslan'a (2007) göre, metafor,
59 1980 yılına kadar edebî açıdan değerlendirilerek sadece edebiyat ve dilbilim alanlarında mecaz
60 anlamına gelen bir söz sanatı olarak kullanılırken, günümüzde disiplinler arası çalışmalarda
61 kavramların somutlaştırılmasında sıklıkla kullanılmaktadır. Metaforların eğitim yönetimi kapsamında
62 eğitim programları tasarlama ve planlama, motivasyon ve düşünme becerisi eğitimlerinde kullanımı
63 yaygın olduğu söylenebilir (Arslan ve Bayrakçı, 2006). Metaforların ilk defa eğitim amaçlı
64 kullanılması Lakoff ve Johnson'un (1980) yapmış oldukları çalışmalarda yer almaktadır. Metaforların
65 eğitimde kullanılmasına ilişkin çok sayıda bilimsel araştırma bulunmaktadır (Akan, Yalçın ve
66 Yıldırım, 2014; Akbaba-Altun ve Aydın, 2013; Aydoğdu, 2008; Balcı, 1999; Beck, 1999; Berliner,
67 1990; Cerit, 2006, 2008a ve 2008b; Demir, 2007; Goldstein, 2005; Gordon, 2010; Gültekin, 2013;
68 Hacıfazhoğlu, Karadeniz ve Dalgıç, 201; Inbar, 1996; İbret ve Aydınöz, 2011; Jensen, 2006;
69 Karadağ ve Gültekin, 2012; Kızılcı, 2014; Küçüktepe ve Gürültü, 2014; Mahlios ve Maxson, 1998;
70 Mertol, Doğdu ve Yılar 2013; Neville, 1995; Nikitina ve Furuç, 2008; Özücü, 2012; Özdemir ve
71 Akkaya, 2013; Polat, Apak ve Akdağ, 2013; Saban, 2004, 2008, 2009, 2011; Silman ve Şimşek, 2006;
72 Strike, 2000; Şimşek, 1997; Töremen ve Döş, 2009; Ünal, Yıldırım ve Çelik, 2010; Yılmaz,
73 201; Zheng ve Song, 2010). Balcı (1999) tarafından yapılan çalışmada, okulların temel
74 fonksiyonlarının "bakım, bilgi ve aydınlanma yeri", "değişim ve gelişim için bir araç" olarak
75 algılandığı ortaya çıkmıştır. Aydoğdu (2008) da öğrenci, öğretmen ve okulların temel görevlerinin
76 incelendiği çalışmada, okulların temel görevinin bilgi vermek ve bireylerin kişilik oluşumlarına katkı
77 yapmak olduğunu tespit etmiştir. Cerit (2008a) ve Saban (2008) de çalışmalarında Balcı (1999) ve
78 Aydoğdu (2008) ile benzer sonuçları elde etmişlerdir. Ayrıca, Baker (1991) ve Inbar (1996) da 'aile'
79 metaforunun çalışmalarında en sık kullanılan metafor olduğunu tespit etmişlerdir.

80
81 Eğitim bilimleri alanında da metafor eğitim bilimciler tarafından güçlü bir araç olarak kabul
82 edilmektedir (Balcı, 1999). Demir'e (2007) göre, okulu anlamak için, eğitimin baş rol oyuncularını
83 öğrenci, öğretmen ve öğrenciler tarafından okula dair kullanılan metaforların incelenmesi

84 gerekmektedir. Bu bağlamda bazı araştırmalar detaylı olarak incelendiğinde, yeni göreve başlayan
85 öğretmenlerin mesleki kimliklerini oluşturmak için kullanmış oldukları metaforların ele alındığı
86 araştırmada Thomas ve Beauchamp (2010), öğretmenlerin %30'unu öğrenci dostu, %27'sini sürekli
87 rol değiştiren, %7'sini eğitimle şekillendirilen, %7'sini ise esnek, yönlendirilmeye müsait olarak
88 kategorilendirmişlerdir. Araştırmanın sonucunda, öğretmenlerin kendilerini öğretmen kimliğini
89 sürdürmeye çalışma durumunda oldukları durumu tespit edilmiştir. Botha (2009) eğitim içerisindeki
90 metaforların önemini ve ne şekilde kullanılabileceğini incelediği araştırmasında, eğitim
91 politikalarının temellendirilmesinde, öğretim süreçlerinin daha kolay hâle getirilmesinde, yeni
92 kavramların keşfedilmesinde, öğretmen, öğrenci, okul gibi temel kavramların içselleştirilmesinde,
93 etkili bir iletişimin sağlanmasında metaforlardan yararlandığını tespit etmiştir. Kasoutas ve Katerina
94 (2009) ülkeleri Yunanistan'daki öğretmenlerin eğitim, öğretmen ve öğretmenin rolüne ilişkin
95 yaptıkları araştırmada katılımcılar kendilerine verilen bir listeden sınıf ortamında öğrenci-öğretmen
96 ilişkisi ve öğretmenin rolüne ilişkin metaforları seçmeleri istenmiştir. Araştırma sonucuna göre,
97 öğrenci-öğretmen ilişkisi için “anne-baba, arkadaş, kurtarıcı, eğlendirici, denge ve koruma”,
98 öğretmenin rolüne ilişkin ise “araştırmacı, yansıtıcı, hayalci, heykeltıraş, uzman, bahçıvan, devlet
99 memuru, uşak, yönetmen” metaforları tercih edilmiştir. Linn, Sherman ve Gill (2007) metafordaki
100 okul yöneticiliği isimli çalışmada, okul yöneticisi eğitimi alan okul yöneticisi adaylarının bu göreve
101 yükledikleri anlamları, metafor yardımıyla ifade etmelerini istemiştir. Araştırma sonuçları
102 değerlendirildiğinde, okul müdürlüğü bahçesine özenle bakan bahçıvana, bebek bekleyen bir
103 anneye, dağa tırmanan dağcıya, okyanusta ilerlemeye çalışan bir sandala ve bir boğanın sırtına binip
104 düşmeden orada kalmaya çalışmaya benzetilmiştir. Bu metaforlardan yola çıkarak, yönetici
105 adaylarının talip oldukları göreve ilişkin görevi zorlayıcı buldukları söylenebilir. Karasolak (2009)
106 öğrenci ve öğretmenlerin okul bina ve bahçeleri hakkındaki görüşlerinin incelendiği çalışmada,
107 katılımcılar tarafından olumlu ve olumsuz metaforlar üretilmiştir. Bu kapsamda olumsuz görüş
108 bildirenler okul bina ve bahçeleri ile ilgili “orman”, “oyun alanı”, “park”, “futbol sahası”, “çöplük”,
109 “boş alan”, “hapishane bahçesi” ve “çorak arazi” metaforlarını üretmişlerken, olumlu görüş
110 bildirenler ise “ev”, “yuva”, “cennet”, “saray”, “tarihi eser”, “bilgi yuvası”, “harabe”, “çöplük”,
111 “hapishane” metaforlarını tercih etmişlerdir. Aydoğdu (2008) ilköğretim öğrenci ve öğretmenlerinin
112 okul ve ideal okula dair algılarının metaforlar aracılığı ile araştırıldığı çalışmada, katılımcılar okulların
113 ve öğretmenlerin en temel görevinin bilgi vermek, korumak ve güven vermek, öğrencilerin rolünün
114 ise kendilerinden beklenen şekle girmek olduğu üzerinde görüş bildirmişlerdir. Öğrencilerin derse
115 karşı ilgisini çekmek ve motivasyonlarını arttırmak amacıyla da metaforlardan yararlanılmaktadır
116 (Goldstein, 2005). Bu bağlamda, metaforların eğitim-öğretim süreçlerine olumlu yansıdığı
117 söylenebilir. Somut kavramların soyut kavramların daha iyi anlaşılması amacı ile kullanılan
118 metaforların, diğer durumlarda da eğitim-öğretim ortamlarınız zenginleştirmek ve öğrenilen
119 bilgilerin gündelik hayatla ilişkisini kurarak bilginin pekiştirilmesini sağlamak içinde kullanıldığı
120 söylenebilir (Geçit ve Gençler, 2011). Diğer bir çalışmada ise, lise öğrencilerinin okul ve ideal okul ile
121 ilgili olarak olumsuz anlam içeren metaforlar kullandıklarını tespit etmişlerdir Özdemir ve Akkaya
122 (2013). Özdemir (2012) lise öğrencilerinin metaforik okul algılarını incelemiştir. Nalçacı ve Bektaş
123 (2012) ve Örcü (2014) de ise öğretmen adaylarının okul ile ilgili metaforik algılarını
124 araştırmışlardır.

125 Okul, kanunlarla belirlenen okul çağına gelmiş her bireyin eğitim aldığı, hayata hazırlandığı
126 mekândır. Taymaz (2009, s. 50) okulun, eğitim sisteminin en kritik ögesi olarak kabul edilebileceğini
127 söylemektedir. Leithwood (2005) okul örgütü içerisindeki ilişkilerin anlaşılmasında ve yöneticilerin
128 çalışanlar tarafından ne şekilde algılandığının belirlenmesinde metaforlardan faydalanılabileceğini
129 belirtmektedir. Böylece okullardaki yönetim kavramı hakkında bilgi sahibi olmanın mümkün
130 olabileceği söylenebilir. "Okul nasıl olmalıdır?" sorusuna verilen cevaplar kişilere göre farklılıklar
131 göstermektedir. Bilimsel açıdan değerlendirildiğinde okula ilişkin yaklaşımların genellikle teorik
132 kaldığını görülmektedir. Bununla birlikte, eğitimin baş aktörleri öğretim liderleri ve yöneticiler ise
133 okulun rolüne odaklanmaktadır. Günümüze kadar benimsenen yaklaşımlar henüz tam olarak

134 öğrenci, öğretmen, okul yöneticisi ve öğrenci velisi gibi okulun temel öğelerine okulun ne olduğunu
135 ifade etmede başarılı olamamışlardır (Balcı, 1999). Bireylerin sahip oldukları kelime hazinesi her
136 alanda üst düzeyde geniş kapsamlı olmaması nedeniyle, bir kavramı anlamak için karşılaştırmalardan
137 yararlanılmaktadır. Metaforlar, bu karşılaştırmalarda yeni imgelerin oluşturulmasında veya
138 güncellenmesinde, özellikle eğitim alanında kavramların anlaşılmasında faydalıdır (Çelikten,
139 2006). Okul çatısı altında devam eden eğitim-öğretim faaliyetlerinin sevk ve idaresinden sorumlu
140 olan kişiler okul yöneticileridir. Öğretmen, öğrenci ve velilerin okula ilişkin algıları önemli olduğu
141 kadar okulu yönetmekle görevli okul yöneticilerinin okula dair bakış açıları da önemli olduğu
142 söylenebilir. Dünyadaki hızlı gelişmeler birçok kavram ile ilgili algıyı değiştirmektedir. Bu açıdan,
143 okulun da zihinlerdeki algısı bu değişimlerden etkilenmiş olabileceği düşünüldüğünde, metaforik
144 çalışmaların belirli aralıklarla tekrarlanması okulu daha iyi anlamaya fayda sağlayabilir. Okul
145 kavramıyla ilgili yapılan çalışmaların kuşkusuz okula olan bakış açısını değiştirebileceği ve okulu
146 daha iyi anlamaya katkı sağlayabilme açısından şu an görevlerine devam etmekte olan okul
147 yöneticilerinin okul ve ideal okula yönelik algılarının günümüz şartlarına göre ortaya konmasının son
148 derece önemli olduğu söylenebilir.

149 Yapılan bu çalışma, okul yöneticilerinin okul ve ideal okula bakış açılarını ortaya koyarak,
150 okul yöneticileri haricindeki eğitimin diğer aktörlerinin bu konu hakkındaki farkındalıklarının
151 artmasına imkân sağlayacaktır. Okul yöneticilerinin okul ve ideal okul ile ilgili düşüncelerini
152 metaforlar yardımı ile anlaşılması, gelecekte okul ile ilgili yapılacak değişim ve gelişmelere bilimsel
153 bir zemin hazırlaması beklenmektedir. Bu açıdan ele alındığında, araştırmanın temel amacı
154 metaforlar aracılığı ile okul yöneticilerinin okul ve ideal okul kavramları ile ilgili düşüncelerini
155 belirlemek ve analiz etmektir.

156 Yöntem

157 Araştırma Modeli

158 Çalışmanın modeli nitel araştırma modellerinden, farkında olunulan ancak detaylı bir şekilde
159 bilgi sahibi olunmayan konuları ayrıntılı bir şekilde anlamaya yardımcı olan olgubilim deseni
160 kullanılmıştır. Yıldırım ve Şimşek (2016) tamamen yabancı olunmayan ancak tam olarak
161 anlaşılmayan durumlarda olgubilim deseninin uygun bir yöntem olduğunu ifade etmektedir.

162 Örneklem Seçimi

163 Araştırmanın katılımcıları Amasya ilinde görev yapan 376 ilköğretim, ortaokul ve lise okul
164 yöneticisinden oluşmaktadır. Katılımcıları belirlenmesi amacıyla maksimum çeşitlilik örnekleme
165 yöntemi kullanılmıştır. Maksimum çeşitlilik örnekleme; evrende incelenen problemle ilgili olarak
166 kendi içinde benzeşik ve farklı durumların belirlenerek çalışmanın bu durumlar üzerinde yapılması
167 olarak tanımlanmaktadır (Büyükoztürk vd. 2012). Araştırmaya katılan okul yöneticileri, görüşme
168 formundaki sorulara içtenlikle cevap verebilmeleri adına gönüllülük esasına göre belirlenmiştir. Okul
169 yöneticilerinin kişisel özelliklerine ilişkin bilgiler tablo 1’de verilmiştir.

170

171

Tablo 1. Araştırmaya Katılan Okul Yöneticilerinin Kişisel Özellikleri

| Değişkenler | Alt Kategoriler | Frekans | Yüzde (%) |
|--------------|-----------------|---------|-----------|
| Cinsiyet | Kadın | 3 | |
| | Erkek | 34 | |
| Yaş | 35 ve daha az | 13 | |
| | 36-40 | 7 | |
| | 41-45 | 10 | |
| | 46-50 | 1 | |
| | 51 ve üzeri | 6 | |
| Medeni Durum | Evli | 34 | |
| | Bekâr | 3 | |
| Görev | Müdür | 12 | |

| | | | |
|-----------------------------------|------------------|----|-------|
| | Müdür Yrd. | 25 | |
| Meslekteki Kıdem | 1-5 yıl | 3 | |
| | 6-10 yıl | 9 | |
| | 11-15 yıl | 7 | |
| | 16-20 yıl | 9 | |
| | 21 yıl ve üzeri | 9 | |
| Yöneticilikteki Kıdem | 1-5 yıl | 23 | |
| | 6-10 yıl | 6 | |
| | 11-15 yıl | 3 | |
| | 16-20 yıl | 1 | |
| | 21 yıl ve üzeri | 4 | |
| Öğretmenlikteki Branş | Sınıf Öğretmeni | 15 | |
| | Branş Öğretmeni | 17 | |
| | Meslek Öğretmeni | 5 | |
| Bu Okuldaki Çalışma Süresi | 1-5 yıl | 29 | |
| | 6-10 yıl | 6 | |
| | 11-15 yıl | 2 | |
| | 16-20 yıl | - | |
| | 21 yıl ve üzeri | - | |
| Eğitim Düzeyi | Ön Lisans | 4 | |
| | Lisans | 22 | |
| | Lisansüstü | 11 | |
| Toplam | | 37 | 100.0 |

172

173 Ölçme Aracı

174 Araştırmanın amacı doğrultusunda araştırmacılar tarafından alan yazındaki çalışmalar da göz
175 önünde bulundurularak yarı-yapılandırılmış görüşme formu oluşturulmuştur. Katılımcıların kişisel
176 bilgilerini ve okul ve ideal okul hakkındaki metaforik algılarını saptamak amacıyla sorular sorulardan
177 oluşang görüşme formu iç geçerlik için bağımsız bilim uzmanlarından uzman görüşü alınmıştır. İç
178 geçerlik araştırmanın amacına uygun veri elde edip edemeyeceğine ilişkindir (Yıldırım ve Şimşek,
179 2016). İç geçerliğin sağlanması amaçla 17 a iki eğitim uzmanının görüşü alınmış ve forma son biçimi
180 verilmiştir. Üç okul yöneticisi ile de pilot görüşme yapılarak soruların açık ve anlaşılır olup olmadığı
181 belirlenmeye çalışılmıştır. Görüşmeler, okul yöneticilerinin duygularını açık ve rahat bir şekilde
182 ortaya koyabilmelerini sağlamak adına okul yöneticilerinden alınan randevular doğrultusunda,
183 belirlenen zamanlarda kendi okullarında/odalarında ya da belirledikleri yerlerde gerçekleştirilmiştir.

184

185 Veriler Analizi

186 Yarı yapılandırılmış görüşme formu aracılığı ile elde edilen veriler, içerik analizi yöntemi
187 kullanılarak kodlanmış ve kategorize edilmiştir. İçerik analizi yöntemi, belirli kodlar aracılığı ile ortak
188 bir noktada bulunan düşüncelerin bir araya getirilmesi ile elde edilen sistematik bir tekniktir
189 (Büyüköztürk vd. 2012). Analize dâhil edilen 42 sayfalık veri çeşitli kodlar ve kategoriler altında
190 birleştirilmiştir. Bu işlem, bağımsız bir eğitim bilim uzmanına da sunularak kavramsal kategoriler
191 oluşturması istenmiştir. Bağımsız eğitim bilim uzmanının yaptığı yerleştirmeler ile araştırmacının
192 yaptığı yerleştirmeler karşılaştırılarak araştırmanın güvenilirliği belirlenmiştir. Yüzde 94 oranında fikir
193 birliği olduğu anlaşılmıştır. Bu oran, Miles ve Huberman'ın (1994) güvenilirlik formülü kullanılarak
194 hesaplanmıştır (Güvenirlilik Formülü: Görüş Birliği/ Görüş Birliği+ Görüş Ayrılığı).

195

196 **Bulgular**

197 Okul yöneticileri 'Okul'a ilişkin olarak toplam 33 adet geçerli metafor üretmişlerdir. 16 okul
198 yöneticisi bazı metaforlarda birleşirken 27 okul yöneticisi ise farklı metaforlar üretmişler ve
199 ürettikleri metaforları birer cümleyle açıklamışlardır. Okul yöneticilerinden elde edilen bulgular 5
200 kavramsal kategoriye ayrılmış ve yorumlanmıştır. Araştırmanın ikinci bölümünde ise; Okul
201 yöneticileri 'İdeal Okul'a ilişkin olarak toplam 33 adet geçerli metafor üretmişlerdir. 11 okul
202 yöneticisi bazı metaforlarda birleşirken 28 okul yöneticisi ise farklı metaforlar üretmişler ve
203 ürettikleri metaforları birer cümleyle açıklamışlardır. Okul yöneticilerinden elde edilen bulgular altı
204 kavramsal kategoriye ayrılmış ve yorumlanmıştır.

205

206 **Okula İlişkin Kavramsal Kategoriler**

207 Katılımcılar tarafından algılanan metaforik düşünceler; 1) Canlı varlık olarak okul 2) Masal
208 ögesi olarak okul, 3) Araç-vasıta olarak okul, 4) Yer olarak okul ve 5) Görev-olgu olarak okul
209 şeklinde beş kavramsal kategoriye sınıflandırılmıştır. Birinci kategori 11 (%46,46), ikinci kategori 5
210 (%11,64), üçüncü kategori 5 (%11,64), dördüncü kategori 7 (%18,62) ve son olarak da beşinci
211 kategori 5 (%11,64) metafordan oluşmaktadır.

212 **Tablo 2. Okula İlişkin Kavramsal Kategoriler**

| Kategori | Canlı Varlık Olarak Okul | n | Kategori | Masal Ögesi Olarak Okul | n |
|-------------|------------------------------|---------------|-------------|----------------------------|--------|
| Metafor Adı | Anne (Y7, Y8, Y18, Y30) | 4 | Metafor Adı | Ejderha (Y3) | 1 |
| | İnsan (Y4, Y11, Y34) | 3 | | Rapunzel (Y5) | 1 |
| | Ağaç (Y1, Y15, Y29) | 3 | | Pandora'nın kutusu (Y10) | 1 |
| | Çiçek (Y12, Y20) | 2 | | Çirkin'in şatosu (Y27) | 1 |
| | Bebek (Y20, Y28) | 2 | | Kırmızı başlıklı kız (Y37) | 1 |
| | Koza (Y6) | 1 | | | |
| | Çocuk (Y9) | 1 | | | |
| | Karıncı (Y21) | 1 | | | |
| | İnek (Y25) | 1 | | | |
| | Tavşan (Y26) | 1 | | | |
| | Ahtapot (Y36) | 1 | | | |
| | Toplam | 20 | | | Toplam |
| Kategori | Araç-Vasıta Olarak Okul | n | Kategori | Yer Olarak Okul | n |
| Metafor Adı | Tren (Y2) | 1 | Metafor Adı | Değirmen (Y32, Y35) | 2 |
| | Metro (Y3) | 1 | | Vatan (Y11) | 1 |
| | Otobüs (Y14) | 1 | | Kalabalık aile (Y13) | 1 |
| | Biçerdöver (Y16) | 1 | | Mısır piramidi (Y21) | 1 |
| | Rotası bilinmeyen gemi (Y22) | 1 | | Fabrika (Y23) | 1 |
| | | | | Anadolu (Y31) | 1 |
| | | İş yeri (Y33) | 1 | | |
| Toplam | 5 | | Toplam | 8 | |
| Kategori | Görev-Olgü Olarak Okul | n | | | |
| Metafor Adı | Mum (Y17) | 1 | | | |
| | Devlet yöneticisi (Y19) | 1 | | | |
| | Komutan (Y19) | 1 | | | |
| | Güneş (Y24) | 1 | | | |
| | Zaman (Y26) | 1 | | | |
| Toplam | 5 | | | | |

213 Canlı varlık olarak okul kavramsal kategorisi, 20 okul yöneticisinin ürettiği 11 (%46,46)
214 metafor ile temsil edilmektedir. Araştırmaya katılan okul yöneticilerinin en çok birleştikleri
215 metaforun "Anne" olduğu, daha sonra ise "insan" ve "ağaç" metaforlarının söylenme sıklığının da

aynı olduğu görülmektedir. “Anne” metaforunu kullanan okul yöneticileri kullandıkları metaforlarını kendi ifadeleriyle şu şekilde açıklamışlardır. “Çünkü okul anne gibi şefkatli, öğretici, geliştirici, kollayıcı ve hayata hazırlayıcıdır (Y7)”. “Çünkü bugünkü yaşadığımız ortamda en büyük problem, sevgisizlik ve birbirimizi iyi dinlemediğimiz için iletişim problemi yaşamaktır. Okul anne gibi olursa sevgi ve şefkat ortamında tüm sorunlarımızı rahatlıkla çözebiliriz (Y8)”. “Hayatımızda ilk öğrendiğimiz şeyleri annemizden öğreniriz (Y18)”. “Çünkü okul çocuğun anne kucagından alınıp, şekillendiği, kişilik ve kimliğinin oluştuğu, yaşamı için gerekli olan her türlü beceri ve tutumlarını kazandığı eğitim yuvasıdır (Y30)”. Okulu “İnsan” a benzeten okul yöneticileri, metaforlarını şu şekilde açıklamışlardır. “İnsana benzer çünkü insanın kültürü, duygusu ve yaşam tarzı olduğu gibi okulun da bir kültürü vardır. İnsanın her gün hücreleri yenilediği gibi okulun da yenilenmeye ihtiyacı vardır (Y4)”. “Çünkü okul yaşayan ve yaşatan bir alandır (Y34)”. Okul “Ağaca” benzetilmiştir. “Okul bir ağaç gibidir. Toprağı bilgi, gövdesi öğretmen, meyveleri ise öğrencilerdir. Toprak ne kadar zengin olursa meyveler o kadar güzel ve lezzetli olur (Y1)”. “Meyve veren ağaç taşlanır (Y15)”. “Uzun yıllar devam edeceği için ağaca benzer (Y29)”. Okul “Çiçeğe” benzetilmiştir. “Benim için öğrenciler birer çiçektir (Y12)”. Okul “bebeğe” benzetilmiştir. “Gelişime açık ve ilgilenilmeye muhtaç olduğu için okul bebeğe benzer (Y20)”. “Zamanla değişir, ilgilenirsen gelişir (Y28)”. Okulu farklı metaforlar ile açıklamaya çalışan okul yöneticileri, kullandıkları metaforların gerekçelerini sıralamışlardır. “Okul kozaya benzer çünkü ipek böceği tırtılları gelişimlerini tamamlayınca kozaya örmeye başlar ve daha sonra kelebeğe dönüşür uçup giderler. Okullara gelen öğrencilerde eğitimlerini aldıktan sonra hayata atılmak için ayrılırlar (Y6)”. “Çocuğa benzer çünkü eğitim öğretim çocuk odaklıdır (Y9)”. “Sürekli emek harcayan öğrenci, öğretmen ve idarecileri simgelediğinden karıncaya benzer (Y21)”. “Ne kadar iyi beslerseniz o kadar çok süt alırsınız (Y25)”. “Hızlı ilerlediğinden tavşana benzer (Y26)”. “Ahtapotu benzer çünkü çok farklı kurum, kişi ve olaylarla ilişki halindedir (Y36)”.

Masal ögesi olarak okul kavramsal kategorisi, 5 okul yöneticisinin ürettiği 5 (%11,64) metafor ile temsil edilmektedir. Tablo incelendiğinde okul yöneticilerinin bu kavramsal kategoride beş farklı metafor oluşturdukları görülmektedir. Okul yöneticileri bu metaforları yine kendi ifadeleriyle açıklamışlardır. “Tarihsel bir geçmişi olan ölümsüz bir canlı gibidir okul (Y3)”. “Okul kuleye kapatılmış Rapunz’e benzer. Tam anlamıyla içinde bulunanlara nüfuz edemiyorsunuz (Y5)”. “Pandora’nın kutusuna benzer; dışı sizi yakar, içi beni yakar (Y10)”. “Çirkin’in şatosuna benzer çünkü eğer zamanı verimli kullanıp kendimizden bir şeyler katmazsak lanetlenmiş bir yer gibi kalır. Tıpkı soğuk duvarlarla kaplı bir beton yığını gibi. Ona canlı bir kimlik kazandırmak kendi elimizdedir (Y27)”. “Kırmızı başlıklı kıza benzer çünkü okulda çocuklara ahlaklı, iyi niyetli, çalışkan olmak öğretilir. Aileler de çocuklarının bu çatıda korunduğuna, güvende olduğuna emindir. Ayrıca çocuklara hayatlarını idame ettirecek meslekler için akademik beceriler de verilir. Fakat dışarıdaki zorlu hayat ve kötülükler çocukların aklını çelebilir. Çocuk okulda öğrendiği iyi niyetle ve donanımıyla dışarıdaki kurtları alt edebilir (Y37)”.

Araç-vasıta olarak okul kavramsal kategorisi, 5 okul yöneticisinin ürettiği 5 (%11,64) metafor ile temsil edilmektedir. Araç-vasıta olarak okul kavramsal kategorisinde 5 okul yöneticisinin ortaya koyduğu 5 metafor sıralanmaktadır. Okul yöneticileri ürettikleri metaforları sırasıyla şu şekilde açıklamışlardır. “İçerisinde sürekli yolcusu var. Biri iniyor biri biniyor. Kimisi erken iniyor kimisi geç iniyor. Her birinin aldığı yol, mesafe farklı kimisi durağı beklemiyor, trenden atlıyor (Y2)”. “Sürekli yaşamın devam ettiği ve sürdüğü bir döngü (Y3)”. “İçinde aldığı topluluğu rotaya göre hedefe ulaştırmalıdır. Yol açık ya da dolambaçlı olsa da hedefe yorucu bir yolculuktan sonra ulaştırır (Y14)”. “Aynı biçerdöver gibi; toprak (anne) ve güneş (baba)’nın belli bir kuvama soktuğu başakları (öğrencileri) işleyerek, insanlığın yararına olacak bir şekle getirdiği için (Y16)”. “Millî olan eğitimin nihai amaçlarının sürekli değiştirildiği, sistemle sürekli oynandığı için rotası bilinmeyen gemi (Y22)”.

Yer olarak okul kavramsal kategorisi, 8 okul yöneticisinin ürettiği 7 (%18,62) metafor ile temsil edilmektedir. Bu kavramsal kategoride iki okul yöneticisinin değirmen metaforunu kullandığı diğerlerinin ise ayrı metaforlar ürettikleri görülmektedir. Okul yöneticileri metaforlarını kendi ifadeleriyle şu şekilde sıralamışlardır. “Öğrencileri değirmendeki buğdaylara benzetiyorum. Ayrıca değirmenlerin yaşlandıkça kıymetlendiğine inanırım bep. Eski okullar da genelde kıymetli oluyorlar (Y32)”. “Özelliklerine göre öğrenciler ayrılmadan hepsi bir sınıfa alınarak aynı çarktan geçtikleri için (Y35)”. “Saygı ve sevgiden dolayı

265 *kalabalık bir aile (Y13)*: “Mısır piramidi eğitime erişimin katmanlarını simgelediğinden (Y21)”. “Ürün kalitesi
266 için çalışılır (öğrenci) (Y23)”. “Çünkü okul, içinde barındırdığı her bireyin bütün ihtiyaçlarını karşılayacak kadar
267 zengin yapı içinde olmalıdır (Y31)”. “İş yeri, çünkü kendinizin ürettiği hiçbir şey yok, sadece uygulayıcısın (Y33)”.
268 Cerit (2008a) araştırmasında okul yöneticisi, öğretmen ve öğrencilere göre okulun benzetildiği
269 metaforlardan birinin de “aile” olduğunu bulurken katılımcılar tarafından “fabrika” ve “iş yeri”
270 metaforlarının kabul görmediğini vurgulamıştır.

271 Görev-olgu olarak okul kavramsal kategorisi, 5 okul yöneticisinin ürettiği 5 (%11,64)
272 metafor ile temsil edilmektedir. Tabloda görülen metaforların, okul yöneticileri tarafından
273 açıklanması şu şekilde gerçekleşmiştir. “Muma benzer çünkü tüm gelişmeler, yenilikler bir ışıkta
274 beslenecektir (Y17)”. “Yaptıklarıyla her alanda önder-lider olması gerektiğini düşündüğüm için okul devlet
275 yöneticisi-komutana benzer (Y19)”. “Güneşe benzer çünkü okullarda yeni bilgiler öğrenilerek öğrencinin kendi
276 çevresinden başlayarak tüm dünyayı daba yaşanılır bir hale getirmesine katkı sağlar. Yani dünyayı daba yaşanılır
277 hale gelmesini sağlar (Y24)”. “Hızlı ilerliyor ama monoton ve tekdüze (Y26)”.

278 İdeal Okula İlişkin Kavramsal Kategoriler 1

279 Okul yöneticilerinin ideal okula ilişkin ürettikleri metaforlar; 1) Canlı varlık olarak ideal okul,
280 2) Masal ögesi olarak ideal okul, 3) Araç-vasıta olarak ideal okul, 4) Yer olarak ideal okul, 5) Görev-
281 olgu olarak ideal okul ve 6) Tarihsel bir öge veya kişilik olarak ideal okul şeklinde altı kavramsal
282 kategoriye ayrılmıştır. Birinci kategori 5 (%15,38), ikinci kategori 5 (%12,82), üçüncü kategori 6
283 (%17,95), dördüncü kategori 5 (%17,95), beşinci kategori 6 (%17,95) ve son olarak da altıncı
284 kategori 6 (%17,95), metafordan oluşmaktadır.

285 **Tablo 3. İdeal Okula İlişkin Kavramsal Kategoriler**

| Kategori | Canlı Varlık Olarak İdeal Okul | n | Kategori | Masal Ögesi Olarak İdeal Okul | n |
|-------------|---------------------------------|---|-------------|---|---|
| Metafor Adı | İnsan (Y21, Y34) | 2 | Metafor Adı | Robin Hood (Y3) | 1 |
| | Anne (Y7) | 1 | | Kaf Dağı (Y5) | 1 |
| | Beyin (Y8) | 1 | | Don Kişot (Y15) | 1 |
| | Yunus balığı (Y9) | 1 | | Bilge (Y17) | 1 |
| | Çınar ağacı (Y26) | 1 | | Keloğlan (Y32) | 1 |
| | Toplam | 6 | | Toplam | 5 |
| | 1 | | | | |
| Kategori | Araç-Vasıta Olarak İdeal Okul | n | Kategori | Yer Olarak İdeal Okul | n |
| Metafor Adı | Araba (Y21, Y29) | 2 | Metafor Adı | Fabrika (Y1, Y23, Y35) | 3 |
| | Garaj (Y10) | 1 | | Ev (Y11) | 1 |
| | Kalem (Y11) | 1 | | Saray (Y13) | 1 |
| | Lüks bir otobüs (Y14) | 1 | | Huzurlu bir mekân (Y21) | 1 |
| | Saat (Y16) | 1 | | Irmak (Y36) | 1 |
| | Uzay aracı (Y22) | 1 | | | |
| | Toplam | 7 | Toplam | 7 | |
| | | | 1 | | |
| Kategori | Görev-Olgular Olarak İdeal Okul | n | Kategori | Tarihsel Bir Öge Veya Kişilik Olarak İdeal Okul | n |
| Metafor Adı | Güneş (Y12, Y24) | 2 | Metafor Adı | Şeyh Edebalı (Y27, Y31) | 2 |
| | Ekosistem (Y6) | 1 | | Ashab-ı Suffa (Y2) | 1 |
| | Asker (Y11) | 1 | | Osmanlı İmparatorluğu (Y4) | 1 |
| | Aile reisi (Y13) | 1 | | Nuh'un Gemisi (Y18) | 1 |
| | Millî Eğitim Bakanı (Y19) | 1 | | II. Abdülhamit (Y25) | 1 |
| | Başbakan (Y20) | 1 | | Osman Gazi (Y37) | 1 |

| | | | | |
|--|--------|---|--------|---|
| | Toplam | 7 | Toplam | 7 |
|--|--------|---|--------|---|

286

287 Canlı varlık olarak ideal okul kavramsal kategorisi, 6 okul yöneticisinin ürettiği 5 (%15,38)
288 metafor ile temsil edilmektedir. Tablo incelendiğinde okul yöneticilerinin ideal okulu bakış açıları
289 doğrultusunda metaforlarla açıkladıkları görülmektedir. İdeal okulu canlı bir varlığa benzeten okul
290 yöneticileri gerekçelerini şu şekilde sıralamışlardır. “Çünkü okulu insanların yaşadığı ve yaşatıldığı canlı bir
291 alan olarak görüyorum (Y34)”. “İdeal okul kendisini geliştirmiş bir anne olabilir. Çünkü çocuğunu, kendisini
292 geliştirerek büyüten, araştırmalar yapan bir anne çocuğunu ideal bir şekilde yetiştirir (Y7)”. “Çünkü beyin olmadan
293 insan yaşayamaz. İdeal okul olmadan da eğitim öğretim sağlıklı olmaz (Y8)”. “İdeal okul çok sevgi dolu
294 gülümsediği için yunus balığına benzer (Y9)”. “Çınar ağacına benzer çünkü uzun ömürlü olur. Yaşlandıkça
295 güçlenir, tecrübesini meyvelerine, kollarına aktarır (Y26)”.

296 Masal ögesi olarak ideal okul kavramsal kategorisi, 5 okul yöneticisinin ürettiği 5 (%12,82)
297 metafor ile temsil edilmektedir. Araştırmaya katılan okul yöneticileri ideal okula dair ürettikleri
298 metaforları kendi cümleleriyle açıklamışlardır. “Sürekli bir bilgi transferi olduğu için ideal okul Robin
299 Hood'a benzer (Y3)”. “İdeal okul Kaf Dağı'na benzer çünkü hepimizi çevreler, içinde yaşamaya imreniriz. Kanaat,
300 irade, hoşgörü, düzen, disiplin, başarı, gelişim gibi erdemleri bünyesinde barındırır (Y5)”. “İdeal okul, yıl
301 değerimine (cabilliğe, ukalalığa ...vb.) savaştan Don Kişot'a benzer (Y15)”. “Geçmişten geleceğe kültür birikimini
302 anlattığı için Bilge'ye benzer (Y17)”. “Okulunda Keloğlan gibi hayatın tam ortasında olması gerektiğini
303 düşünüyorum. Merak hiç eksik olmamalı okulda da (Y32)”.

304 Araç-vasıta olarak ideal okul kavramsal kategorisi, 7 okul yöneticisinin ürettiği 6 (%17,95)
305 metafor ile temsil edilmektedir. Okul yöneticilerinin ürettikleri metaforlar incelendiğinde ideal
306 okulu; insanları bir yerden belli bir yere gerek mesafe gerekse teknolojik gelişme açısından
307 ulaştırmada kullanılan araçlara benzettikleri görülmektedir. “Sizi istediğinizi yere götürecektir (Y29)”.
308 “İdeal okul silikon vadisinin temellerini oluşturan garaj modeli gibi, öğretmen de öğrencide sizsiniz. Yaparak
309 yaşayarak öğreniyorsunuz ve kocaman üniversiteleri bir araya getirseniz sizin bulduğunuz bulamıyor, yaptığınızı
310 yapamıyor. Üstelik yaptıklarınızdan ürettiklerinizden keyif alıyorsunuz (Y10)”. “İdeal okul saat gibi tükür tükür
311 işleyecek. Durmak nedir bilmeyecek (Y16)”. “İdeal okul uzay aracı gibi olmalı, net ve kesin bedelleri olan bir eğitim
312 sistemi ülkemiz için gerekli (Y22)”.

313 Yer olarak ideal okul kavramsal kategorisi, 7 okul yöneticisinin ürettiği 5 (%17,95) metafor
314 ile temsil edilmektedir. Yer olarak ideal okul kavramsal kategorinde okul yöneticilerinin üç tanesinin
315 fabrika metaforunda birleştiği, okulun fabrika gibi çalışması gerektiğinden hareketle bu metaforu
316 seçtikleri kendi ifadelerinden anlaşılmaktadır. “Bir taraftan giren hammadde diğer taraftan tam teşekküllü
317 bir ürün olarak çıkar. İdeal okulda sadece donanım ve teçhizat değil onu kullanacak öğretmenlerin de yeterli bilgi ve
318 düşünce yapısına sahip olması gerekir (Y1)”. “Başarılı ve kaliteli bir şekilde öğrencilerin eğitilmesi için ideal okul
319 fabrikaya benzer (Y23)”. “Herkesin görevi ve rolü vardır. Görevliler ve öğrenciler üzerine düşeni kusursuz yapar
320 (Y35)”. Yer olarak ideal okul kavramsal kategorisini oluşturan diğer metaforları açıklayıcı ifadeler de
321 şu şekildedir. “İdeal okul tıpkı bir ev gibi huzur ve güven vermeli (Y28)”. “İnsanın içerisinde rahat edeceği,
322 kendisini huzurlu ve mutlu hissedeceği bir mekân olması dolayısıyla ideal okul saraya benzer (Y13)”. “Huzurlu bir
323 mekâna benzer çünkü bu ülke insanlık kendi düşünen, köleleşmemiş beyinleri ortaya çıkardığı zaman mutlu ve
324 huzurlu olacak (Y21)”. “Yeri geldiğinde sakin yeri geldiğinde çağlayan misali coşkulu bir yer olduğu için ırmağa
325 benzer (Y36)”.

326 Görev-olgu olarak ideal okul kavramsal kategorisi, 7 okul yöneticisinin ürettiği 6 (%17,95)
327 metafor ile temsil edilmektedir. Araştırmaya katılan okul yöneticileri, görev-olgu olarak ideal okul
328 kavramsal kategorisinde ürettikleri metaforları şu şekilde açıklamışlardır. “Kendi çevresi başta olmak
329 üzere tüm dünyayı bilgilerle aydınlatması, yaşanılır hale getirmesi açısından ideal okul güneşe benzer (Y24)”.
330 “Çünkü bir ekosistemde bütün canlılar yaşama şansına sahiptir. Birbirlerinden farklı da olsa bir arada yaşarlar.
331 Okul da öyle olmalı. Bireylerin ilgi, istidat ve yetenekleri farklı da olsa okulda kendini geliştirebileceği olanak ve
332 imkân olmalıdır. Yani seçenek çok olmalıdır (Y6)”. “Okul da saygı duyulması gerekli olan bir yer olduğu için ideal

333 okul aile reisine benzer (Y13)”. “Okulda olan her şey onu yansıttığı için ideal okul Millî Eğitim Bakanlığına
334 benzer (Y19)”. “Ülkenin geleceği ona bağlı olduğu için ideal okul Başbakanına benzer (Y20)”.

335 Tarihsel bir öge veya kişilik olarak ideal okul kavramsal kategorisi, 7 okul yöneticisinin
336 ürettiği 6 (%17,95) metafor ile temsil edilmektedir. Okul yöneticilerinin ürettikleri metaforlar
337 incelendiğinde iki okul yöneticisinin aynı metaforunda birleştikleri diğerlerinin ise farklı metaforlar
338 ürettikleri görülmektedir. Üretilen metaforlara ilişkin okul yöneticilerinin açıklamaları şu şekilde
339 gerçekleşmiştir. “Tek bir kimlik olarak koca cihan devletinin temeline yön gösteren bir kişi. İdeal okul da tek
340 düzeye bireyler değil hayatta hangi işi yaparsa yapısın en iyisini yapan bireyler yetiştirmeye dayalı olmalıdır (Y27)”.
341 “Çünkü bir öğüdü 600 yıllık koca bir çınarın, bir medeniyetin doğuşunu ve yaşamasını sağlamıştır (Y31)”. “Evi
342 barak olmayan, yaşamını gündelik çalışmalarla geçiren, mescitte sabablayan, eğitimlerini Hz. Muhammed ve seçkin
343 sabableriyle müzakere ile gerçekleştirilen bir sistemdi. Burada yetişen sababeler diğer ülkelere İslamiyet’i anlatmak
344 için gönderilmişlerdir (Y2)”. “Her ırktan, her dünden insanları bir arada tutabilmiş, onların eğitimini sağlamış
345 olmasından dolayı ideal okul Osmanlı İmparatorluğu’na benzer (Y4)”. “Her çeşit insanı bir arada bulandıran ve
346 onların yeteneğine göre yetiştirmesi (Y18)”. “İdeal okul, her türlü zorluk ve sıkıntı içinde en iyisini yapan ve bunun
347 için gayret gösteren II. Abdülhamit gibi olmalıdır (Y25)”. “Kök salmış ideal bir devletin temelini atmıştır. İdeal bir
348 okul da iyi bir geleceğin temelini oluşturur. Kökleri ne denli sağlam olursa geleceğe o kadar güvenle bakar (Y37)”.

349

350 Okul ve İdeal Okula İlişkin Kavramsal Kategorilerin Karşılaştırılması

351 Araştırmanın bu bölümünde; okul yöneticilerinin ‘okul ve ideal okula’ ilişkin sahip oldukları
352 metaforik algıların aynı kategoriler altında karşılaştırmalı bir analizi yapılmıştır.

353 Tablo 4. Okul ve İdeal Okula İlişkin Kavramsal Kategorilerin Karşılaştırılması

| Kategori | Okul | n | İdeal Okul | n |
|----------------------------|------------------------------|--------------|-----------------------|-----------------|
| Canlı Varlık Olarak | Anne (Y7, Y8, Y18, Y30) | 4 | İnsan (Y21, Y34) | 2 |
| | İnsan (Y4, Y11, Y34) | 3 | Anne (Y7) | 1 |
| | Ağaç (Y1, Y15, Y29) | 3 | Beyin (Y8) | 1 |
| | Çiçek (Y12, Y20) | 2 | Yunus balığı (Y9) | 1 |
| | Bebek (Y20, Y28) | 2 | Çınar ağacı (Y26) | 1 |
| | Koza (Y6) | 1 | Toplam | 6 |
| | Çocuk (Y9) | 1 | | |
| | Karıncı (Y21) | 1 | | |
| | İnek (Y25) | 1 | | |
| | Tavşan (Y26) | 1 | | |
| | Ahtapot (Y36) | 1 | | |
| | Toplam | 20 | | |
| | Masal Ögesi Olarak | Ejderha (Y3) | 1 | Robin Hood (Y3) |
| Rapunzel (Y5) | | 1 | Kaf Dağı (Y5) | 1 |
| Pandora’nın kutusu (Y10) | | 1 | Don Kişot (Y15) | 1 |
| Çirkin’in şatosu (Y27) | | 1 | Bilge (Y17) | 1 |
| Kırmızı başlıklı kız (Y37) | | 1 | Keloğlan (Y32) | 1 |
| Toplam | | 5 | Toplam | 5 |
| Araç-Vasıta Olarak | Tren (Y2) | 1 | Araba (Y21, Y29) | 2 |
| | Metro (Y3) | 1 | Garaj (Y10) | 1 |
| | Otobüs (Y14) | 1 | Kalem (Y11) | 1 |
| | Biçerdöver (Y16) | 1 | Lüks bir otobüs (Y14) | 1 |
| | Rotası bilinmeyen gemi (Y22) | 1 | Saat (Y16) | 1 |

| | | | | |
|--------------------------------------|-------------------------|--------|----------------------------|--------|
| | | | Uzay aracı (Y22) | 1 |
| | Toplam | 5 | Toplam | 6 |
| Yer Olarak | Değirmen (Y32, Y35) | 2 | Fabrika (Y1, Y23, Y35) | 3 |
| | Vatan (Y11) | 1 | Ev (Y11) | 1 |
| | Kalabalık aile (Y13) | 1 | Saray (Y13) | 1 |
| | Mısır piramidi (Y21) | 1 | Huzurlu bir mekân (Y21) | 1 |
| | Fabrika (Y23) | 1 | Irmak (Y36) | 1 |
| | Anadolu (Y31) | 1 | | |
| | İş yeri (Y33) | 1 | | |
| | Toplam | 8 | Toplam | 7 |
| Görev-Olgu Olarak | Mum (Y17) | 1 | Güneş (Y12, Y24) | 2 |
| | Devlet yöneticisi (Y19) | 1 | Ekosistem (Y6) | 1 |
| | Komutan (Y19) | 1 | Asker (Y11) | 1 |
| | Güneş (Y24) | 1 | Aile reisi (Y13) | 1 |
| | Zaman (Y26) | 1 | Milli Eğitim Bakanı (Y19) | 1 |
| | | | Başbakan (Y20) | 1 |
| | | Toplam | 5 | Toplam |
| Tarihsel Bir Öge Veya Kişilik Olarak | | | Şeyh Edebali (Y27, Y31) | 2 |
| | | | Ashab-ı Suffa (Y2) | 1 |
| | | | Osmanlı İmparatorluğu (Y4) | 1 |
| | | | Nuh'un Gemisi (Y18) | 1 |
| | | | II. Abdülhamit (Y25) | 1 |
| | | | Osman Gazi (Y37) | 1 |
| | | | Toplam | 7 |

354

355

356

357

358

359

360

361

362

363

364

365

366

367

368

369

370

371

372

373

374

375

376

Tablo 4 incelendiğinde, okul yöneticilerinin ‘*Canlı Varlık Olarak Okul ve İdeal Okul*’ kategorisinde okul ve ideal okula ilişkin benzer metaforların yanı sıra farklı olanları da kullandıkları görülmektedir. Bazı okul yöneticileri (Y7, Y34) okul ve ideal okula ilişkin aynı metaforları (‘anne’ ve ‘insan’) kullanırken, bazılarının (Y8, Y9, Y26) ise okula ve ideal okula farklı metaforlar kullandıkları görülmektedir. Okul yöneticileri ‘anne’, ‘insan’ ve ‘ağaç’ metaforlarında birleşirken, bazı hayvan isimlerini benzetme aracı olarak kullanma noktasında farklılıklar olduğu tabloda görülmektedir. Örneğin, okul yöneticileri okula ilişkin, ‘karınca’, ‘inek’, ‘tavşan’, ‘ahtapot’ gibi hayvan isimlerini kullanırken, ideal okula ilişkin yunus balığı kullanılmıştır. Y9 okulu ‘çocuk’ metaforu ile açıklarken, ideal okulu ‘yunus balığı’ metaforu ile kavramsallaştırmaktadır. ‘*İdeal okul çok sevgi dolu gülümsediği için yunus balığına benzer*’ cümlesi ile Y9 okulları öğrencilerin mutlu olduğu bir yer olarak düşünülmektedir. Y26 ise okulu “‘*Hızlı ilerlediğinden tavşana benzer*’ ifadesi ile zaman olarak hızla akıp giden bir yer olarak görürken, ideal okulu ise ‘‘*Çınar ağacına benzer çünkü uzun ömürlü olur. Yaşlandıkça güçlenir, tecrübesini meyvelerine, kollarına aktarır*’ ifadesi ile zaman geçtikçe okulların tecrübe kazandığına dikkat çektiği söylenebilir. Okul ve ideal okula ilişkin canlı varlık olarak yapılan benzetmelerde farklı hayvan isimleri kullanılmasının sebebi olarak mevcut durumda okulların birçok paydaşı içermesi bakımından ahtapota (Y36), eğitim-öğretim yılının hızlı bir şekilde geçmesi bakımından tavşana (Y26), sürekli çaba gösterilmesi gereken bir yer olmasından dolayı da karıncaya benzetilmiş olduğu düşünülebilir. İdeal okul olarak ise, Y9 tarafından yunusbalığı metaforu ile açıklanan okul kavramı ‘*İdeal okul çok sevgi dolu gülümsediği için yunus balığına benzer*’ ifadesinden yola çıkarak okula ilişkin belirtilen hayvanların kapsamadığı bir özelliğe dikkat çekmektedir: mutluluk ve gülümsemek. Okul yöneticileri okul ile ilgili doğrudan ilgili olan öğretmen, yönetici, öğrenci ve aileler için mutlu oldukları bir eğitim ortamı düşlediğinden dolayı ‘yunusbalığı’ metaforu kullanıldığı söylenebilir.

377 Okul yöneticileri tarafından belirtilen ‘Masal Ögesi Olarak Okul ve İdeal Okul’ metaforları
 378 değerlendirildiğinde, Y3 ve Y5 okul ve ideal okula farklı masal kahramanlarını seçtikleri
 379 görülmektedir. Bunun dışında, her iki duruma ilişkin farklı yöneticilerin farklı masal kahramanları
 380 kullandıkları tablo 4’den anlaşılmaktadır. Y3 “*Tarihsel bir geçmişi olan ölümsüz bir canlı gibidir okul*”
 381 *ifadesi ile okul için ‘ejderha’ ögesini kullanırken, “Sürekli bir bilgi transferi olduğu için ideal okul Robin Hood’a*
 382 *benzer” ifadesi ile ideal okulun sosyal boyutuna dikkat çektiği söylenebilir. Y5 ise “Okul kuleye*
 383 *kapatılmış Rapunzel’e benzer. Tam anlamıyla içinde bulunanlara nüfuz edemiyoruz” ifadesi ile okula ait*
 384 *sınırlılıktan bahsederken, “İdeal okul Kaf Dağı’na benzer çünkü bopimizi çevreler, içinde yaşamaya imreniriz.*
 385 *Kanaat, irade, hoşgörü, düzen, disiplin, başarı, gelişim gibi erdemleri bünyesinde barındırır” ifadesi ile de ideal*
 386 *okulda olması gereken değerlere dikkat çekmektedir. Okulu ‘Pandora’nın Kutusu’ metaforu ile*
 387 *açıklayan Y10 “Pandora’nın kutusuna benzer; dışı sizi yakar, içi beni yakar” okullarda dışarıdan*
 388 *anlaşılamayan kendi iç dünyasında sorunları olan bir yer olarak tanımlanmaktadır. Y27 ise okul*
 389 *metaforuna farklı bir bakış açısı getirerek “Çirkin’in şatosuna benzer çünkü eğer zamanı verimli kullanıp*
 390 *kendimizden bir şeyler katmazsak lanetlenmiş bir yer gibi kalır. Tıpkı soğuk duvarlarla kaplı bir beton yağmır gibi.*
 391 *Ona canlı bir kimlik kazandırmak kendi elimizdedir” okulda inisiyatif almanın önemine dikkat*
 392 *çekmektedir. Y37 ise “Kırmızı başlıklı kızın benzer çünkü okulda çocuklara ahlaklı, iyi niyetli, çalışkan olmak*
 393 *öğretilir. Aileler de çocuklarının bu çatıda korunduğuna, güvende olduğuna emindir. Ayrıca çocuklara hayatlarını*
 394 *idame ettirecek meslekler için akademik beceriler de verilir. Fakat dışarıdaki zorlu hayat ve kötülükler çocukların*
 395 *aklını çelebilir. Çocuk okulda öğrendiği iyi niyetle ve donanımla dışarıdaki kurtları altı edebilir” ifadesi ile*
 396 *eğitimin önemine dikkat çekmektedir. Farklı okul yöneticilerinin ideal okula ilişkin kullandıkları*
 397 *metaforlar değerlendirildiğinde, Masal Ögesi Olarak Okul kategorisinde ‘Don Kışot (Y15)’, ‘Bilge*
 398 *(Y17)’ ve ‘Keloğlan (Y32)’ metaforları karşımıza çıkmaktadır. Buradan hareketle, ideal okullar “İdeal*
 399 *okul, yel değirmenine (cabillğe, ukalalığa ...vb.) savaşan Don Kışot’a benzer (Y15)”. “Geçmişten geleceğe kültür*
 400 *birikimini anlattığı için Bilge’ye benzer (Y17)”. “Okulunda Keloğlan gibi hayatın tam ortasında olması gerektiğini*
 401 *düşünüyorum. Merak hiç eksik olmamalı okulda da (Y32)” tarafından da ifade edildiği gibi cesur olmalı,*
 402 *birikimli olmalı ve hayatın kendisi olması gerektiği söylenebilir.*

403 Okul yöneticileri tarafından belirtilen ‘Araç-vasıta Olarak Okul ve İdeal Okul’ metaforları
 404 değerlendirildiğinde, ‘otobüs’ metaforunda aynı yönetici (Y14) tarafından aynı metaforla
 405 açıklanmaya çalışılmıştır. “*İçinde aldığı topluluğu rotaya göre hedefe ulaştırmalıdır. Yol açık ya da dolambaçlı*
 406 *olsa da hedefe yorucu bir yolculuktan sonra ulaştırır” ifadesi ile okulu otobüse benzeten Y14, ideal okula ilişkin*
 407 *metaforda ‘lüks bir otobüs’ denmesi okulun mevcut fiziki şartlarının daha memnuniyet verici olması*
 408 *gerektiğine dikkat çektiği söylenebilir. Y16 ise okulu “Aynı biçerdöver gibi; toprak (anne) ve güneş*
 409 *(baba)’nın belli bir kavama soktuğu başakları (öğrencileri) işleyerek, insanlığın yararına olacak bir şekilde getirdiği*
 410 *için ” ifadesi ile ‘biçerdöver’ metaforu ile açıklarken, okulun ve eğitimin önemine dikkat çektiği ve*
 411 *eğitimin insanları olumlu yönde şekillendirdiğine vurgu yaptığı söylenebilir. Y16 ideal okul için*
 412 *kullandığı ‘saat’ metaforunu “İdeal okul saat gibi tıkır tıkır işleyecek. Durmak nedir bilmeyecek” şeklinde*
 413 *açıklarken de okulun ‘biçerdöver’ misali çalışmasının belirli bir zaman planlamasında sürdürülebilir*
 414 *olmasına dikkat çektiği ifade edilebilir. Y22 okul için kullandığı metaforda okulların sürekli değişiklik*
 415 *yaşamalarına eleştiri getirmiş ve “Milli olan eğitimin nihai amaçlarının sürekli değiştirildiği, sistemle sürekli*
 416 *oymandığı için rotası belli olmayan gemi” ifadesi ile de bunu açıklamaya çalışmıştır. İdeal okula ilişkin ise,*
 417 *“İdeal okul uzay aracı gibi olmalı, net ve kesin hedefleri olan bir eğitim sistemi ülkemiz için gerekli” ifadesini*
 418 *kullanan Y22, eğitim sisteminin ülkenin genel ve özel hedefleri doğrultusunda net çizgilerle*
 419 *belirlenmiş olması gerektiğine dikkat çektiği söylenebilir. Okul için araç-vasıta kategorisinde*
 420 *kullanılan ‘tren’ metaforu Y2 tarafından “İçerisinde sürekli yolcusu var. Biri iniyor biri biniyor. Kimisi erken*
 421 *iniyor kimisi geç iniyor. Her birinin aldığı yol, mesafe farklı kimisi durağı beklemiyor, trenden atlıyor” şeklinde*
 422 *açıklanmıştır. Bu bağlamda, okullardaki farklılıklara dikkat çekmekte ve okul erken terklerine vurgu*
 423 *yaptığı söylenebilir. Okullarda farklılıkların bulunduğu dikkat çeken Y2’nin görüşünden yola*
 424 *çıkarak örgüt kültürü içerisinde farklılıkların etkili bir şekilde yönetilmesi gerektiği söylenebilir.*
 425 *Öğrenci devamsızlıkları ve sonucunda okul terkleri de okullarda dikkat çeken konular arasında yer*
 426 *almaktadır. İdeal okula ilişkin ‘garaj’ metaforu ile herkesin bildiği çok basit bir kavramdan okulların*
 427 *ne olması gerektiğine dair ipuçları karşımıza çıkmaktadır. “İdeal okul silikon vadinin temellerini oluşturan*

428 *garaj modeli gibi, öğretmen de öğrencide sizsiniz. Yaparak yaşayarak öğreniyorsunuz ve kocaman üniversiteleri bir*
429 *araya getirseniz sizin bulduğunuz bulamıyor, yaptığınızı yapamıyor. Üstelik yaptıklarınızdan ürettiklerinizden*
430 *keyif alıyorsunuz”* şeklinde belirten Y10, eğitimde uygulamaya verilmesi gereken öneme dikkat çektiği
431 söylenebilir.

432 Okul yöneticileri tarafından belirtilen ‘*Yer Olarak Okul ve İdeal Okul*’ metaforları
433 değerlendirildiğinde, Y35 tarafından okul ‘*değirmen*’ metaforu ile “*Özelliklerine göre öğrenciler*
434 *ayrılmadan hepsi bir sınıfa alınarak aynı çarktan geçtikleri için*” şeklinde ifade etmektedir. Ayrıca bu durum
435 Y32 tarafından da “*Öğrencileri değirmendeki buğdaylara benzetiyorum. Ayrıca değirmenlerin yaşlandıkça*
436 *kaymetlendiğine inanırım bep. Eski okullar da genelde kaymetli oluyorlar*” şeklinde ifade edilmiştir. Buradan
437 hareketle, okulların zaman ilerledikçe daha değerli olacağına ve olumlu yönde değişeceğine dikkat
438 çekmektedir. Bu durum öğrenen örgüt kavramı ile açıklanabilir. “*Herkesin görevi ve rolü vardır. Görevler*
439 *ve öğrenciler üzerine düşeni kusursuz yapar*” ifadesi ile de ideal okula ilişkin fabrika metaforunu kullanan
440 Y35, Y1 ve Y23 ile bu görüşte birleşmektedir. Buradan hareketle Morgan (1998) tarafından ortaya
441 atılan makine metaforu ideal okul için geçerli sayılabilir. Y13 ise okulu “*Saygı ve sevgiden dolayı*
442 *kalabalık bir aile*” açıklaması ile ‘*kalabalık aile metaforu*’ ile, “*İnsanın içerisinde rahat edeceği, kendisini*
443 *huzurlu ve mutlu hissedeceği bir mekân olması dolayısıyla ideal okul saraya benzer*” açıklaması ile de ‘*saray*
444 *metaforu* ile açıklamıştır. Bu iki metafordan yola çıkarak, okulun örgüt kültürünün önemli olduğu ve
445 ideal okulun da huzur vermesi gerektiği söylenebilir. Y21 de ideal okulda ‘*huzur*’ metaforuna dikkat
446 çekmektedir: “*Huzurlu bir mekâna benzer çünkü bu ülke insanlık kendi düşünen, köleleşmemiş beyinleri ortaya*
447 *çıkardığı zaman mutlu ve huzurlu olacak*”. O hâlde, okul yöneticilerinin huzurlu bir okul diledikleri
448 söylenebilir. Y36 ise, “*Yeri geldiğinde sakin yeri geldiğinde çağlayan misali coşkulu bir yer olduğu için ırmağa*
449 *benzer*” ifadesi ile ideal okulu farklı kişilerden oluşan dinamik bir yapıya benzetmektedir.

450 Okul yöneticileri tarafından belirtilen ‘*Görev-olgu Olarak Okul ve İdeal Okul*’ metaforları
451 değerlendirildiğinde, Y19 tarafından okul ‘*devlet yöneticisi, komutan*’ metaforları ile “*Yaptıklarıyla*
452 *ber alanda önder-lider olması gerektiğini düşündüğüm için okul devlet yöneticisi-komutana benzer*” şeklinde
453 açıklamaktadır. İdeal okul ise, Y19 tarafından “*Okulda olan her şey onu yansıttığı için ideal okul Milli*
454 *Eğitim Bakanlığına benzer*” şeklinde devlet yönetiminde eğitim ile ilgili en üst makamda bulunan statü ile
455 açıklanmıştır. O hâlde, ideal okul, olabildiğince her anlamda eğitim-öğretim hizmetlerinin etkili
456 yürütüldüğü bir örgüt olması gerektiği söylenebilir ve Milli Eğitim Bakanı’nın da bu konudaki
457 sorumluluğuna dikkat çekilmektedir. Y20’de ideal okul için ‘*başbakan*’ metaforu ile devlet yönetiminde üst
458 düzey bir makama dikkat çekmektedir. Y24 okulu ‘*Güneş*’ metaforu ile açıklarken “*Güneşe benzer çünkü*
459 *okullarda yeni bilgiler öğrenilerek öğrencinin kendi çevresinden başlayarak tüm dünyayı daha yaşanılır bir hale*
460 *getirmesine katkı sağlar. Yani dünyayı daha yaşanılır hale gelmesini sağlar*” şeklinde belirterek okulun
461 toplumsal görevine dikkat çekmektedir. İdeal okul da Y24 tarafından “*Kendi çevresi başta olmak üzere*
462 *tüm dünyayı bilgilerle aydınlatması, yaşanılır hale getirmesi açısından ideal okul güneşe benzer*” ifadesi ile Y12 ile
463 benzer şekilde yine ‘*Güneş*’ metaforu ile açıklanmaktadır. Aile reisi metaforu ile ideal okulu
464 açıklayan Y13 ise, “*Okul da saygı duyulması gerekli olan bir yer olduğu için ideal okul aile reisine benzer*”
465 düşüncesi ile ideal okulun toplum içerisinde daha fazla değer verilmesi gereken kurumlar olması
466 gerektiğine dikkat çektiği söylenebilir.

467 Tablo 4 incelendiğinde, okul yöneticileri tarafından sadece ideal okula ilişkin “**Tarihsel Bir**
468 **Öge Veya Kişilik Olarak İdeal Okul**” kategorisi altında belirli metaforlarla açıklanmaya çalışılmıştır.
469 İdeal okula ilişkin okul yöneticileri tarafından üretilen metaforlar değerlendirildiğinde, “*Tek bir*
470 *kimlik olarak koca cihan devletinin temeline yön gösteren bir kişi. İdeal okul da tek düze bireyler değil hayatta*
471 *hangi işi yaparsa yapсын en iyisini yapan bireyler yetiştirmeye dayalı olmalıdır (Y27)”* ve “*Çünkü bir öğüdü 600*
472 *yıllık koca bir çınarın, bir medeniyetin doğuşunu ve yaşamasını sağlamıştır (Y31)”* düşünceleri ile ‘*Şeyh*
473 *Edebalı*’ metaforu aracılığı ile ideal okulun öğrencileri gelişen dünyanın gereklerine göre çok yönlü
474 yetiştirmesi gerektiğine ifade etmektedir. “*Her ırktan, her dinden insanları bir arada tutabilmiş, onların*
475 *eğitimi sağlamış olmasından dolayı ideal okul Osmanlı İmparatorluğu’na benzer (Y4)”* ifadesi ile de ideal
476 okulların artık dünyada çeşitli sebeplerden dolayı meydana gelen göç hareketlerinden dolayı çok
477 uluslu hizmet verecek yapıya kavuşarak kapsayıcı olması ve evrensel eğitim verebilecek düzeye

478 gelmesi gerektiğini ifade etmektedir. Y18 de “Her çeşit insanı bir arada bulunduran ve onların yeteneğine
479 göre yetiştirilmesi” şeklindeki ifadesi ile ideal okulun kapsayıcı olması gerektiğine dikkat çekmektedir.

480

481 **Tartışma, Sonuç ve Öneriler**

482

Araştırma bulguları genel olarak değerlendirildiğinde, okul yöneticilerinin okula ilişkin
483 çoğunlukla olumlu metaforlar kullandıkları tespit edilmiştir. Özdemir ve Akkaya (2013) ise yaptıkları
484 çalışmada ortaöğretim öğrenci ve öğretmenlerinin okula ilişkin olumsuz metaforlara sahip
485 olduklarını tespit etmiştir. Balcı (1999), Aydoğdu (2008) ve Saban (2011) da çalışmaları sonucu
486 okula ilişkin disiplinli ve otoriter olduğu gerekçesiyle olumsuz metaforik algılar tespit etmişlerdir.
487 Aydoğdu (2008) tarafından yapılan çalışmada, öğretmenlerin ve öğrencilerin okulu aşırı otoriter bir
488 yer olarak algıladıkları görülmüştür. Cerit (2006) ise araştırmasında okulun öğrenciler ve yöneticiler
489 tarafından orta, öğretmenler tarafından ise düşük düzeyde baskıcı, otoriter olduğunu saptamıştır.
490 Aynı doğrultuda, Cerit (2006) diğer araştırmaların aksine, katılımcıların okulu hapisane olarak
491 algılamadıkları bulgusunu elde etmiştir. Inbar (1996) da çalışmasında, öğrencilerin okulu hapisane,
492 öğretmenleri de gardiyan olarak görmesine rağmen, öğrenme ortamı olarak algılamalarını olumlu bir
493 bulgu olarak yansıtmıştır. Diğer taraftan, okulun güven veren bir yer olduğu bulgusuna ulaşan
494 araştırmalar da (Aydoğdu, 2008; Baker, 1991; Balcı, 1999; Cerit, 2006; Nalçacı ve Bektaş, 2012)
495 mevcuttur. Öricü (2014) araştırmasında okula ilişkin olumlu bir tutum tespit ederken, okul
496 yöneticisi ve eğitim sistemine dair olumsuz bir tutum tespit etmiştir. Özdemir (2012) de
497 araştırmasında öğrencilerin okulu genel olarak yüksek düzeyde geliştirme-koruma yeri biçiminde
498 olumlu şekilde algıladıklarını, baskı ortamı gibi olumsuz algı düzeylerinin düşük düzeyde olduğunu
499 belirtmiştir. Cerit’e (2006) göre, okulun öğrenci, öğretmen ve yöneticiler tarafından bilgi,
500 aydınlanma, değişim ve ilerleme yeri olarak algılanması, çevrenin ve öğrencilerin olumlu yönde
501 gelişmelerini sağlayabileceğini gösterebilir. Araştırmanın bulgusu ile benzerlik göstermeyen
502 çalışmalardaki olumsuz algıların katılımcıların statüsünden kaynaklandığı söylenebilir. Yönetim
503 görevinde bulunan okul yöneticilerinin okul ile ilgili olumsuz algılar düşünmedikleri görülmektedir.

Araştırma sonuçlarına göre okul yöneticilerinin okul kavramına ilişkin ürettikleri metaforlarda en
504 çok birleştikleri kavramların “anne”, “insan”, “ağaç”, “içecek”, “bebek” ve “değirmen” olduğu ortaya
505 çıkmıştır. Bu bulgu Baker (1991) ve Inbar’ın (1996) çalışmalarında tespit ettikleri kişilerin yaşamında
506 okulun önemli bir yere sahip olduğu “aile” metaforu bulgusu ile örtüşmektedir. Cerit (2006)
507 tarafından yapılan çalışmada da okulu bir aile olduğu algısı öğrenciler ve yöneticiler tarafından
508 yüksek düzeyde, öğretmenler tarafından ise tamamen şeklinde tespit edilmiştir. Saban (2008)
509 tarafından yapılan çalışmada da ‘sevgi ve dayanışma yeri olarak okul’ kategorisinde “anne”,
510 “yuva”, “aile” ve “ev” metaforları üretilmiştir. Okul kavramı ayrıca canlı varlık olarak “koza”,
511 “çocuk”, “karınca”, “inek”, “tavşan” ve “ahtapot”a benzetilmiştir. Özdemir ve Akkaya (2013) da
512 yaptıkları çalışmada ‘bilgi ve aydınlanma yeri’ kategorisinde okulun ahtapota, ‘çalışma ve yarış
513 çabası’ kategorisinde karıncaya benzetildiğini tespit etmiştir. Masal ögesi olarak değerlendirildiğinde,
514 “ejderha”, “Rapunzel”, “Pandora’nın kutusu”, “Çirkin’in Şatosu” ve “Kırmızı başlıklı kız”
515 yöneticiler tarafından kullanılan metaforlardır. “Tren”, “metro”, “otobüs”, “biçerdöver” ve “rotası
516 bilinmeyen gemi” ise yöneticiler tarafından araç-vasıta olarak okul kategorisinde kullanılan
517 metaforlardır. Saban (2008) de çalışmasında otobüs metaforu ile okul arasında benzerlik tespit eden
518 bulgular elde etmiştir. Yer olarak okul benzetmeleri incelendiğinde, “değirmen”, “vatan”, “kalabalık
519 aile”, “Mısır piramidi”, “fabrika”, “Anadolu” ve “iş yeri” kullanılan metaforlardır. Özdemir ve
520 Akkaya (2013) yaptıkları çalışmada katılımcıların ‘şekillendiren ve hedefe ulaştıran bir yer’
521 kategorisinde en çok birleştikleri metaforun hapisane olduğu fakat ikinci en çok birleşilen
522 metaforun ise aile-ev olduğunu tespit etmişlerdir. Nalçacı ve Bektaş (2012) öğretmen adayları ile
523 gerçekleştirdikleri çalışmalarında üretilen ve ilk beş sırada yer alan metaforların aile, hayat,
524 hapisane, fabrika ve toplum olduğu saptamışlardır. Bu bulgu araştırmanın yer olarak okul
525 kategorisindeki “aile” ve “fabrika” metaforu ile örtüşmektedir. “Mum”, “devlet yöneticisi”,
526 “komutan”, “Güneş” ve “zaman” ise görev-olgu kategorisinde yer alan metaforlardır. Özdemir ve
527 Akkaya (2013) da yaptıkları çalışmada ‘Güneş’ metaforunu ‘bilgi ve aydınlanma yeri’ kategorisinde

529 saptamıştır. Buna karşın Özdemir (2012) lise öğrencileri ile yaptığı çalışmada öğrencilerin okulu
530 yuva olarak algılama düzeylerinin düşük olduğunu tespit etmiştir. Cerit (2006) tarafından yapılan
531 araştırmada okul eğlence yeri olarak öğretmenler tarafından düşük ve okul yöneticileri tarafından
532 orta düzeyde, öğrenciler tarafından hiç düzeyde algılandığını tespit etmiştir. Okul yöneticileri bu
533 araştırmada okulu eğlence olarak algılamamışlardır. Bu açıdan, Cerit'in (2006) araştırma bulgusu ile
534 bu araştırma bulgusu örtüşmemektedir.

535 Araştırmaya katılan okul yöneticilerinin ideal okul kavramına ilişkin ürettikleri metaforlarda
536 en çok birleştikleri kavramların ise "fabrika", "insan", "Şeyh Edebalı", "araba", "Güneş" olduğu ortaya
537 çıkmıştır. Canlı varlık olarak okul kategorisinde yer alan diğer metaforlar "anne", "beyin", "yunus
538 balığı" ve "çınar ağacı" yer almaktadır. Aydoğdu (2008) da öğrenci ve öğretmenler ile yaptığı
539 araştırmasında 'bilgi verici bir ortam olarak ideal okul' kategorisinde beyin metaforunu tespit
540 etmiştir. Özdemir ve Akkaya (2013) da araştırmalarında, "anne" ve "beyin" metaforlarının ideal
541 okulu tanımlamak için kullanıldığını tespit etmişlerdir. "Robin Hood", "Kaf Dağı", "Don Kişot",
542 "Bilge", "Keloğlan" masal ögesi kategorisinde, "garaj", "kalem", "lüks bir otobüs", "saat" ve
543 "uzay" ise araç-vasıta kategorisinde kullanılan metaforlardır. İdeal okula ilişkin yönlendirici olması
544 açısından "araba" bulgusu ve 'çalışma ortamı olarak ideal okul' kategorisinde "saat" bulgusu
545 Aydoğdu (2008) tarafından yapılan çalışmada da tespit edilmiştir. Bu açıdan araştırmanın bulgusu ile
546 benzerlik göstermektedir. Özdemir ve Akkaya (2013) da araştırmalarında, ideal okulun "Robin
547 Hood" ve "Keloğlan" metaforları ile benzetildiğini tespit etmiştir. Yer olarak değerlendirildiğinde,
548 "fabrika" dan sonra, "ev", "saray", "huzurlu bir mekân" ve "ırmak" yöneticiler tarafından kullanılan
549 benzetmelerdir. Aydoğdu (2008) araştırmasında 'koruyucu ve güven verici bir ortam olarak ideal
550 okul' kategorisinde yüksek bir sıklıkla "ev-aile" metaforunu ve 'Şekillendirici bir ortam olarak ideal
551 okul' kategorisinde "fabrika" metaforunu tespit etmiştir. Özdemir ve Akkaya (2013) da
552 araştırmalarında, ideal okulun "ev" metaforu ile benzetildiğini tespit etmiştir. "Güneş" e ek olarak
553 "ekosistem", "asker", "aile reisi", "Milli Eğitim Bakanı" ve "Başbakan" görev-olgu kategorisinde
554 kullanılan metaforlardır. Saban (2008) da araştırmasında 'büyüme ve olgunlaşma yeri okul'
555 kategorisinde ideal okula ilişkin tespit ettiği "meyve bahçesi", "toprak" ve "tarla" metaforları ile
556 araştırmanın bulgusu bu araştırmanın ideal okul "ekosistem" gibidir bulgusu ile benzerlik
557 taşımaktadır. Yöneticilerin tam olarak, öğretmenlerin yüksek düzeyde okulu büyüme ve olgunlaşma
558 yeri olarak algıladıkları bulgusu Cerit (2006) tarafından da elde edilen bulgular arasındadır. Aydoğdu
559 (2008) de 'Otoritenin olduğu bir ortam olarak ideal okul' kategorisinde "askeriye" metaforu ile
560 araştırmanın bu bulgusu ile benzerlik göstermektedir. Okula ilişkin üretilen metaforlarda
561 tekrarlanmayan ancak ideal okula ilişkin tekrarlanan tarihsel bir öge olarak ideal okul "Ashab-ı
562 Suffa", "Osmanlı İmparatorluğu", "Nuh'un Gemisi", "II. Abdülhamit" ve "Osman Gazi"
563 kullanılan metaforlardır. Özdemir ve Akkaya (2013) araştırmalarından elde ettikleri bulgular
564 sonucunda ideal okulun 'mutluluk ve heyecan verici bir yer' kategorisinde "Mevlana", 'bilgi ve
565 aydınlanma yeri' kategorisinde "Dede Korkut", "Atatürk", "İbni Sina", "Einstein", 'güç ve disiplin
566 yeri' kategorisinde "Kanuni Sultan Süleyman", "Yavuz Sultan Selim", "Adolf Hitler" e benzetildiğini
567 tespit etmiştir. Nalçacı ve Bektaş (2012) tarafından yapılan çalışmada da öğretmen adayları okulu
568 'otorite' kategorisinde "diktatörlük" metaforu ile açıklamışlardır. Baker (1991) okul için şirket, aile,
569 panayır ve forum olmak üzere dört adet metafor önermiştir. Bu bağlamda, Baker (1991) de okulu
570 otoritenin hâkim olduğu, öğrencinin işçi, öğretmenin patron olduğu bir sistem olarak
571 algılamaktadır.

572 Saban (2008) ve Özdemir ve Akkaya (2013) tarafından da ifade edildiği gibi, okulu tam
573 anlamıyla açıklamak için çok sayıda metafor kullanmak gerekmektedir. Okul kavramına ilişkin
574 geliştirilen metaforlar geleceğin eğitimcilerinin okula ilişkin düşünceleri saptamak için önemli bir veri
575 kaynağı olarak görülmeli ve bu doğrultuda gerekli adımlar atılmalıdır. Eğitim politikalarının
576 geliştirilmesinde de Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) tarafından dikkate alınması gerektiği
577 düşünülmektedir (Nalçacı ve Bektaş, 2012). Ayrıca öğrencilerin geliştirdikleri metaforlar da yeni
578 reformların geliştirilmesinde dikkate alınmalıdır (Aydoğdu, 2008). Bu araştırmada okul
579 yöneticilerinin okul ve ideal okula ilişkin metaforları kıyaslandığında, canlı varlık olarak okul

580 kategorisinde önemli farklar olmamakla birlikte, masal ögesi olarak okul metaforları açısından
581 mevcut okul düzeninde olumsuz karakterler ile benzetme yapılırken, ideal okula ilişkin olumlu,
582 mücadeleyi seven, daha çok halkın içinden metaforlar seçtikleri görülmektedir. Bu açıdan okulun
583 herkese eşit yaklaşan bir kurum olması gerektiği ifade edilebilir. Bulgular sonucu oluşturulan diğer
584 metaforlar açısından da ideal okulun mevcut okul algısından biraz daha olumlu yönde gelişmiş,
585 kapsayıcı ve daha iyi olması gerektiğini işaret eden metaforlar kullandıkları görülmektedir.

586 Saban'ın (2008) araştırmasında ortaya çıkan bulgulardan bir tanesi öğretmen ve öğretmen
587 adaylarının okulu 'kültürlenme ve şekillendirme' aracı olarak görmeleridir. Bu bulgu, araştırmada
588 okul yöneticileri tarafından üretilen 'fabrika' ve 'değirmen' metaforları ile benzeşmektedir. Okul
589 yöneticileri bu metaforlarla öğrencilerin okula gelerek belirli bir eğitim sonucu kendi isteklerine göre
590 değil, okulun hedeflerine şekillendiklerini belirtmektedirler. Diğer taraftan, okul yöneticilerinin ideal
591 okula ilişkin metaforlar, Cerit'in (2006) yaptığı araştırmada vurguladığı çağdaş eğitim anlayışı,
592 bireyleri fabrikadaki seri üretim ürünü görmekten ziyade, ayrı ayrı algılayarak okulun bireylerin
593 yaratıcılıklarını ortaya çıkaran ve kendi potansiyellerini fark etmesini sağlayan bir yer olduğu bulgusu
594 ile örtüşmektedir. Inbar (1996) da araştırmasında okulun fabrikadan ziyade bireyselliğe önem veren
595 bir yer olduğunu ifade etmiştir. Diğer taraftan, bu bulgu ile örtüşmeyen araştırma bulguları da
596 mevcuttur (Baker, 1995). Baker'in (1995) yaptığı araştırmada katılımcılar okulu hapishane metaforu
597 ile açıklayarak bireyselliği yok eden, tek tip davranmaya zorlayan bir yer olarak tespit etmiştir.

598 Okul yöneticileri okulu insana benzetmişlerdir. Bu benzetmeyi insanın kültürel ve duygusal
599 bir varlık olmanın yanı sıra biyolojik yapısından dolayı her gün hücre yenilenmesi ile yenilediği
600 durumu ile açıklamaktadırlar. Okulların da bu şekilde sürekli kendilerini yenilemeleri gerektiğini
601 vurgulamaktadırlar. Ayrıca, okul yöneticileri ideal okula ilişkin masal ögesi olarak okul kategorisinde
602 geliştirdikleri "Robin Hood" ve "Keloğlan" metaforları ile okulların sürekli kendilerini yenileyen ve
603 öğrenen örgüt olmaları gerektiğine dikkat çekmekte ve köklü okulların daha geniş bir öğrenme
604 geçmişine sahip olmaları bakımından daha kıymetli olduğunu vurgulamaktadırlar. Öğrenen örgüt
605 kavramı, örgütlerinden zaman içerisindeki deneyimlerinden öğrenme, yeni durumlara uyum sağlama
606 ve kendi kendini yenileme becerisi olarak tanımlanmaktadır. Öğrenen örgüt kavramı ile örgütler
607 canlı birer organizmaya benzetilmekte ve bireysel yaşantıların örgütsel öğrenmeye katkı yapmasını
608 ifade etmektedir. İnsan yaşamak için öğrenmek zorunda olduğu gibi, örgütlerin de ayakta kalmaları
609 için sürekli öğrenmeye ihtiyaçları vardır (Özden, 2005; Senge, 1996; Yalçın ve Ay, 2011) 8 Örücü
610 (2014) araştırmasında öğretmen adaylarının okula ilişkin kullandıkları metaforlar arasında öğrenen
611 örgüt, yaşam boyu öğrenme, eleştirel kuram gibi yeni bakış açıları kullanılmadığını üzerinde
612 durulması gereken bir durum olarak ifade etmektedir. Öğretmen adaylarının bu kavramları teorik
613 olarak derslere görmüş ancak metaforlarda yansıtmamış olmaları mesleki tecrübe yetersizliği ile
614 açıklanabilir (Örücü, 2014).

615 Sonuç olarak, katılımcı statüsü ile diğer okula ilişkin metafor çalışmalarından ayrılan bu
616 araştırmanın bulguları ile genellikle öğrenci ve öğretmenler ile yapılan çalışmalar arasında olumlu ve
617 olumsuz anlamda farklılıklar bulunmaktadır. Okul yöneticileri okulu eksikliklere rağmen olumlu
618 olarak algılayan, diğer araştırmalarda öğrenci ve öğretmenler tarafından okula ilişkin olumsuz
619 metaforlar üretilmiştir. Okulla ilgili yapılan çalışmalarda olumsuz metaforik algıların bulunması
620 üzerine düşünülmesi gereken bir konu olarak değerlendirilmelidir. Özdemir (2012) araştırmasında
621 düşük gelirli öğrencilerin okula ilişkin daha yüksek düzeyde olumlu tutumlara sahip olduklarını,
622 birinci sınıf öğrencilerinin sahip olduğu olumlu okul algısının diğer kademelere geçtikçe azaldığını
623 tespit etmiştir. Bu araştırmada, okul yöneticilerinin yöneticilik kıdemi arttıkça okula ilişkin
624 tutumlarında negatif yönde bir bulgu tespit edilmemiştir. Bu açıdan değerlendirildiğinde,
625 öğretmenlerin mesleki kıdemleri ve diğer demografik özelliklerine göre öğrenci, öğretmenlik mesleği
626 ve okula ilişkin metaforik algıları incelenebilir. Araştırma bulguları genel olarak değerlendirildiğinde,
627 öğrenci ve öğretmenlerde okullarla ilgili yüksek düzeyde baskıcı bir yer olduğu algısı yaygındır.

628 Bu araştırmada elde edilen veriler, Amasya ilinde görev yapan okul yöneticilerinin görüşleri ile
629 sınırlıdır. Gelecekteki araştırmalar için getirilebilecek öneriler; dünyadaki hızlı değişimler göz önünde
630 bulundurulduğunda, öğrenci, öğretmen, okul gibi eğitimin temel unsurları ile ilgili olarak düzenli

631 olarak nitel ve nicel desenlerle metafor çalışmaları tekrarlanmalıdır. Bu sayede, güncel gelişmelere
632 göre, eğitim başta olmak üzere, toplumda öğrenci, öğretmen ve okul algılarına ilişkin veri
633 sağlanabilir ve buna yönelik politikalar geliştirilebilir.

634

635

636

637

Extended English abstract

638

Introduction

639

Metaphor used in a variety of fields of social sciences can be defined as the meaning transfer from one
640 object to other which have similarities in terms of some aspects. It can also be defined as making
641 relations between abstract things with concrete everyday things to be understood them easily.
642 When addressed in terms of education administration, it has been observed that metaphors are
643 often used while designing curricula, planning activities, making motivations for learning and
644 creative thinking trainings. In this context, it is possible to benefit from them in order to
645 understand the school better. The aim of this study is to reveal the perceptions of school
646 administrators related to school and ideal school with the aid of metaphors.

647

Method

648

In this study, using phenomenology (qualitative) from qualitative research methods, data from 37
649 school administrators working in the province of Amasya and identified by maximum diversity
650 sampling method were obtained by using a semi-structured interview form prepared by the
651 researcher and composed of two parts. In analysing of the data obtained in the research, content
652 analysis technique was used and in the process of analysis of the obtained data, interview records
653 were deciphered and analyzed.

654

Results

655

Research findings show that school administrators mostly used “mother”, “human” and “tree”
656 metaphors to explain the school. “Factory”, “human”, “Şeyh Edebali” and “Sun” are the
657 popular metaphors used by the participants to describe the ideal school. According to the findings
658 of the research, it can be said that family is the first education place. So, the active participation of
659 the parents to the education will make the contributions to develop a school culture, make the
660 curriculum better, improve the skills of parents on child education and will help teachers make their
661 jobs effectively. It was found that school administrators used both similar and different metaphors
662 related to school and ideal school. Some school administrators used ‘mother’ and ‘human’
663 metaphors both school and ideal school. Although the school administrators saw eye to eye with
664 some metaphors, such as ‘mother’, ‘human’ and ‘tree’, they show differences while using animal
665 metaphors. For instance, they used ‘ant’, ‘cow’, ‘rabbit’, ‘octopus’ for school and ‘dolphin’ for ideal
666 school. When it comes to school and ideal school as fairy tale category, they used different
667 metaphors for school and ideal school. The school was defined as a ‘bus’ whereas the ideal school
668 was defined as a ‘luxurious bus’. This means that ideal school must be equipped with better physical
669 conditions. Given the school as a place metaphor, ‘mill’ was used. In the task phenomenon
670 category, school was considered as ‘head of the state or officer’. School administrators used
671 historical people as metaphors just by school.

672

Discussion and Conclusion

673

When the findings of the research are analyzed, it was found that the school administrators used
674 positive metaphors related to school. Özdemir ve Akkaya (2013) detected that teachers and
675 students at high schools have negative metaphoric perceptions concerning to school. Balcı (1999),
676 Aydoğdu (2008) ve Saban (2011) also stated that their participants have negative metaphors in their
677 minds due to the fact that school is an authoritarian place. Aydoğdu (2008) detected that teachers
678 and students have negative perceptions related to school. On the other hand, Cerit (2006) found
679 that school is an authoritarian place for students at moderate level and teachers at low level.
680 Contrary to the other researchers, Cerit (2006) found that school was not considered as prison.
681 Inbar (1996) found that students regard school as prison and teachers as guardians but they have

682 positive perceptions when they consider the school as a learning environment. However, there are
 683 some studies finding that school is a secure place (Aydoğdu, 2008; Baker, 1991; Balcı, 1999; Cerit,
 684 2006; Nalçacı ve Bektaş, 2012). Özücü (2014) detected positive attitude related to school but
 685 negative attitudes for school administrators and education system.
 686 According the results of the study, the most common metaphors used are “mother”, “human”,
 687 “tree”, “flower”, “baby” and “mill”. This finding suits the results of Baker’s (1991) and Inbar’s
 688 (1996) researches. They stated that the most repeated metaphor is “mother”. School was regarded
 689 as a family at high level by students and school administrators and completely by teachers. In his
 690 study, Saban (2008) stated that the participants created “mother”, “home”, “parent” and “house”
 691 metaphors in the school as affection and solidarity place category. In the present study, school was
 692 likened to “cocoon”, “child”, “ant”, “cow”, “rabbit” and “octopus”. Özdemir and Akkaya (2013)
 693 also detected “octopus” metaphor school as an enlightenment place and “ant” metaphors school as a
 694 working place in their studies. “Dragon”, “Rapunzel”, “Pandora’s Box”, “The Castle Ugly” and
 695 “Little Red Riding Hood” were used by school administrators in school as fairy tale category.
 696 “Train”, “underground”, “bus”, “combine harvester” and “the unrouted ship” were used by school
 697 administrators in school as vehicle category. Saban (2008) also got similar findings which showed
 698 school as “bus” metaphor. When the school as a place metaphors are analysed, “mill”,
 699 “hometown”, “crowded family”, “Egyptian Pyramid”, “factory”, “Anatolia” and “workplace” were
 700 used by the participants. Özdemir ve Akkaya (2013) found that “prison” is the most common
 701 metaphor followed by “family” and “home”. According to the research of Nalçacı ve Bektaş
 702 (2012) “family”, “life”, “prison”, “factory” and “society” are the five common metaphors used by
 703 pre-service teachers. This finding is similar to the present study’s findings which show “family” and
 704 “factory”. “Candle”, “head of the state”, “officer”, “Sun” and “time” were used in task
 705 phenomenon category. Özdemir ve Akkaya (2013) found that “Sun” was used in the same category
 706 in their studies. On the other hand, Özdemir (2012) found that the participants perceived school as
 707 a home at low levels. As a result, this study differs its counterparts in that its participants’ status is
 708 different. The school administrators’ metaphoric perceptions show similarities and differences with
 709 teachers and students who form the sample of other studies. Although there are some negative
 710 situations in schools, school administrators generally have positive thoughts and attitudes related to
 711 school whereas teachers and students often perceive school as a negative place. The findings
 712 obtained in this study is limited since it just reflects some school administrators in Amasya
 713 province. For the future researches, it would be better to repeat both quantitative and qualitative
 714 studies on a regular intervals given the fast developments in the world. Thanks to this, for many
 715 issues, including education can be assessed properly and new policies can be developed in this
 716 context.
 717
 718
 719
 720

metaphor

ORIGINALITY REPORT

9%

SIMILARITY INDEX

PRIMARY SOURCES

- 1 www.ices-uebk.org 667 words — 6%
Internet
- 2 www.ide.konya.edu.tr 48 words — < 1%
Internet
- 3 "zdemir, Servet and Akkaya, Emek. "Genel Lise "renci ve "retmenlerinin Okul ve "deal Okul Alg"lar"n"n Metafor Yoluyla Analizi", Educational Administration: Theory & Practice, 2013. Publications 41 words — < 1%
- 4 www.edam.com.tr 24 words — < 1%
Internet
- 5 dergipark.ulakbim.gov.tr 23 words — < 1%
Internet
- 6 SELANİK AY, Tuğba and ACAR, Şerife. "SINIF ÖĞRETMENLERİNİN GİRİŞİMCİLİK BECERİSİ KAZANDIRMAYA YÖNELİK GÖRÜŞLERİ", Dicle Üniversitesi, 2016. Publications 22 words — < 1%
- 7 YELKEN YANPAR, Tuğba. "Öğretmen adaylarının portfolyoları üzerinde grup olarak yaratıcılık temelli materyal geliştirmenin etkileri", Kaligrafi Yayıncılık, 2009. Publications 18 words — < 1%
- 8 ÖRÜCÜ, Deniz. "Öğretmen adaylarının okul, okul yönetimi ve Türk eğitim sistemine yönelik metaforik algıları", İletişim Hizmetleri, 2014. 16 words — < 1%

- 9 ÜNLÜ, İhsan. "SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNİN DERS MATERYALİ OLARAK EDEBİ ÜRÜN KULLANIMINA YÖNELİK GÖRÜŞLERİ", Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi, 2016. 14 words — < 1%
Publications
- 10 DEMİRCİOĞLU, İsmail Hakkı, DEMİRCİOĞLU, Ebru and GENÇ, İnanç. "Tarih Pedagoji Programı Öğrencilerinin Gözüyle Değer Eğitimi: Trabzon Örneği*", Ahmet Şişman, 2016. 13 words — < 1%
Publications
- 11 dergipark.gov.tr 12 words — < 1%
Internet
- 12 GÖKSOY, Süleyman. "Okul yönetiminde karara katılım", Abant İzzet Baysal Üniversitesi, 2014. 11 words — < 1%
Publications
- 13 www.ijtase.net 11 words — < 1%
Internet
- 14 www.j-humansciences.com 10 words — < 1%
Internet
- 15 BÜLBÜL, Turgay and TOKER GÖKÇE, Asiye. "Meslek Lisesi Öğrencilerinin Metaforik Okul Algıları: İşlevselci Bir Yaklaşım*", Ahi Evran Üniversitesi, 2015. 9 words — < 1%
Publications
- 16 www.researchgate.net 9 words — < 1%
Internet
- 17 YENİLMEZ, Kürşat and PARGAN, Ayhan Şimşek. "İlköğretim İkinci Sınıf Öğrencilerinin Standart Uzunluk Ölçme Birimine İlişkin Algıları", Ahi Evran Üniversitesi, 2008. 9 words — < 1%
Publications
- 18 journals.tums.ac.ir
Internet

8 words — < 1%

19 theseus.fi
Internet

8 words — < 1%

20 Given. The SAGE Encyclopedia of Qualitative
Research Methods
Publications

8 words — < 1%

21 ERÇETİN, Şefika Şule and DURAK, Aykut.
"Ortaokullarda Bilişim Teknolojileri ve Yazılım
Dersinin İşlenişi, Yaşanan Problemler ve Çözüm Önerileri:
Öğretmen Görüşleri", Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi, 2017.
Publications

6 words — < 1%

22 TYARALI OZDUMAN, Kevser and AYTAR
GÜNGÖR, F. Abide. "Okul Öncesi Sınıflarında
Çocuğun Katılım Hakkının Çocukların ve
Öğretmenlerin Görüşlerine Göre İncelenmesi", Bartın Üniversitesi
Eğitim Fakültesi, 2017.
Publications

6 words — < 1%

EXCLUDE QUOTES OFF

EXCLUDE MATCHES OFF

EXCLUDE BIBLIOGRAPHY OFF